

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan sveder, imajo nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Rojaki!

V ponedeljek, dne 25. t. m., bodo volila mesta in trgi poslance v deželni zbor. — Kandidatje, katere Vam národna stranka priporoča v soglasno izvolitev, so naslednji:

I. Za stolno mesto Ljubljano:

gospod **Peter Grasselli**, mestni župan in posestnik v Ljubljani, ter
gospod **Ivan Hribar**, ravnatelj banke „Slavije“ in občinski svetnik v Ljubljani.

II. Za mesto Idrijo:

gospod **dr. Danilo Majaron**, odvetnik in občinski svetnik v Ljubljani.

III. Za Kranj in Škofjo Loko:

gospod **Viktor Globočnik**, c. kr. notar, posestnik in občinski svetnik v Kranju.

IV. Za Tržič, Radovljico in Kamnik:

gospod **Ivan Murnik**, cesarski svetnik in deželni odbornik v Ljubljani.

V. Za Postojino, Vrhniko in Lož:

gospod **Josip Lenarčič**, posestnik in tovarnar na Vrhniki.

VI. Za Novo mesto, Višnjo goro, Črnomelj, Metliko, Kostanjevico in Krško:

gospod **dr. Ivan Tavčar**, odvetnik, posestnik in občinski svetnik v Ljubljani.

Za izvrševalni odbor národne stranke:

dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški.

Volitve v mestih in trgih.

Pojutrinjem se bode bila odločilna borba za večino v deželnem zboru kranjskem. Mesta in trgi bodo volili osem poslancev in od izida teh volitev je odvisno, bode-li naš deželni zbor še nadalje deloval tako, kakor je primerno gospodarskim interesom vseh stanov in kulturnim koristim vsega národa, ali pa se bo premenil v klerikalno taborišče, kjer se bo uganjala ultramontanska politika in delali nevarni poskusi z vsakovrstnimi reformami, katerih vsaka na sebi je neizvedljiva in kvarna.

Prebivalstvo kranjskih mest ni bilo nikdar klerikalno. Vedno je bilo svobodomiselno, vedno uneto za napredek, zato pa je nemogoče, da bi se sedaj, ko se bje boj za svobodo in pravico, zapustilo zastavo slovenske svobodomislne stranke in se zahtelo v okrilje klerikalne klike.

Ta stranka je že na sebi protiverska. Politična

stranka za verske interese je contradictio in adjecto, kajti taka stranka že s svojim obstankom greši zoper načelo katoliške vere. Pa ne glede na to je klerikalna stranka najneizprosnejša nasprotnica vseh interesov mestnih prebivalcev in kdor hodi z njo, hodi s svojim največjim sovražnikom.

Klerikalna stranka je še pri vsaki priliki pokazala, da nima srca za koristi mestnih prebivalcev. Brezvestno ščuje kmetsko prebivalstvo proti mestjanom sploh in zlasti proti trgovcem, obrtnikom in uradnikom. Nikdar in nikjer še ni pokazala, da zna biti mestom nenaklonjena, ali vsaj pravična, vedno in povsod je z največjo brezobzirnostjo razglašala, da zastopa mestnim interesom diametralno nasprotujoča gospodarska načela.

Pa klerikalna stranka ni samo nevarna gospodarskim interesom mest in trgov, nevarna je tudi politični svobodi, tisti mali merici politične svobode, kar je imamo v naši državi, zlasti nevarna pa naši

šoli. Odkar je klerikalizem izgubil prevlado v šoli, odkar je avstrijsko meščanstvo razbilo okove, v katere je bila po konkordatu uklenjena naša šola, od tedaj so vsa prizadevanja naših klerikalcev naperjena na to, da se odpravi sedanja šola in nadomesti s staro farovško šolo preklavernega spomina. In vendar je naša šola, ki je tako izdatno povzdignila izobrazbo našega meščanstva in mu omogočila se uspešno boriti za eksistenco, nerazrušljivi spomenik, da je tudi v naši državi nekdanj za jeden trenotek zasvetila zvezda pravega neizprijenega liberalizma. Varovati sedanje šole pred klerikalnimi atentati, je jedna prvih dolžnosti inteligentnega meščanstva.

Klerikalna stranka je za meščanstvo gojila vedno le jedno čustvo: preziranje. Kdor ne veruje, naj le prebere škofov opomin duhovnikom in videl bode, kako zaničuje klerikalna stranka meščanstvo.

S stranko, ki načeloma nasprotuje napredku

Listek.

Iz dnevnika po Dolenjskem

VI.

Mej Grosupljem in Trebnjem.

Ne vem, zakaj mi je zadnjo soboto pero tako na dolgo in široko spodrsnilo pri pogovorih o volitvah za deželni zbor na Grosupljem in zakaj, da sem tako z zanimanjem poslušal? —

Kaj bi dejal, da ne vem in kaj bi se pritaževal? Zdaj je že vse jedno, da povem resnico in pravi namen, zakaj sem sploh po Dolenjskem stikal; ravno zaradi volitev . . .

Sline so se mi pocedile za poslanski stol. Sedel sem že povsod na vseh mogočih stoli in klopih rad in nerad, voljno in tudi prisiljeno — le v nobeni zbornici še ne.

„Kandidiraj!“ bodrila me je samoljubna skušnjava. Najboljši sicer nisem, a najslabši pa tudi ne; še celo prednosti imam pred starimi, skušenimi poslanci. Meni ne more nihče očitati, da sem govoril ali glasoval tako ali tako. Kaj je meni notar mar! Kaj pa hočem kupiti ali prodati, ker nič nimam! —

Ali kje kandidirati in kako? Na Notranjskem in Gorenjskem ne bode nič, ker me poznajo, da

sem za poslanca, kakor zajec za boben. Če pojde, pojde na Dolenjskem! Tam je od nekdanj zavetje za kneze, grofe, svetnike, doktorje notarje i. t. d. Tem pa je zdaj odklenkalo! Zdaj so gospodje, kmetje in mi „ti mali“ na vrsti.

Napisal sem najprej inserat za „Dolenjske novice“ in hotel poskusiti po tej poti:

„Iščem po tej ne navadni poti zaradi preoblih poslov in predragega časa stol za poslanca na Dolenjskem. V letih sem takšnih, da so celo Tirolci pametni in tehtam toliko starih funtov . . . Program imam takšen, kakeršnega si vsak sam za sebe želi . . . Vse bodele dobili in imeli od mene . . .“

No, pa to se mi je vendar preneumno zdelo!

Sklenil sem iti sam v deželo in študirati kraj in ljudi in tam, kjer bi najbolje kazalo odkriti svoje hrepeneče srce in pokazati svoja spričevala.

„Poglejte, spoštovanja in časti vredni volilci! Tukaj je dokaz, da so mi stavili kozé in če zahtevate, pokažem, da so se na obeh rokah prijele; tukaj je krstni list, da sem moškega spola, da sem katoliško zakonski in kmetski sin, in tukaj je spričevalo, da sem se veliko učil, da sem bil v najvišjem normalnem razredu. Učil sem se tam tisto visoko računstvo „regle po tri“ in lahko bodem kot poslanec na prste preštel opeko, kameno tra-

miče za nova katoliška poslopja po deželi in v mestih. Za gospodo ni takšno delo! — Da znam nemški, ni dvoma, kajti s kuhalnico so mi vlivali nemške „zoclehe“ v široka usta.

In naš profesor, rajnik Ivanovtič, je vedel in pravil, da sem „za kaj več“ namenjen na svetu.

Nekoč pokliče me pred tablo za regeldeftri. Kar zarohni:

„Kje si doma?“ „Tam“.

„Kaj so tvoj oče?“ „To“.

„Imajo kravo in telička v hlevu?“

„Telička — bička so prodali mesarjevim in kravo imajo še.“

„Beži domu fant in poprosi očeta, da te peljejo k g. župniku in prosijo, naj te oni zbršejo iz krstne knjige. Oče naj te potlej postavi v priveže v hlev, kjer je stal teliček-biček. Veš, ti si ranjcega teleta tele! Veš, ti si še več, ti si ranjcega bikovega bika bik . . .!“

No, kaj pa hočete še boljšega in večjega priporočila, če je zanj prilika?

Ali prilika pa ni bilo ne v Kočevju, ne v Ribnici in še manj tukajle mej temi prebrisanimi možmi. Zatorej sem opustil misel za mandat v kmet-skih občinah. Na mesta in trge pa niti mislil nisem. Še jedno upanje! Mogoče bi šlo, v velikem

in svobodi, ki je v svojem jedru nenarodna, kozmopolitična in prezira veliki pomen narodnostnega vprašanja, ki pa nam hoče za to ugrabiti našo šolo, ta prevažni faktor za napredek ker vé, da se dajo le neomikani ljudje voditi duhovnikom, in ki načeloma nasprotuje vsem gospodarskim interesom mest in trgov, s tako stranko se ne more združiti noben inteligenten mestjan.

Upamo, da se bode kranjsko meščanstvo v ponedeljek z veliko večino izreklo za kandidate narodne stranke. Le če bodo voljeni vsi, bode mogoče obvarovati mesta in trge hude škode. Tudi če zmagajo vsi kandidati, še narodna stranka ne bo vladala v deželnem zboru, a skrbeti bo mogla za to, da se bo dobro in pametno delalo, tako kakor zahtevajo koristi celote in naroda in ker bode glede intelektualne sposobnosti daleč presegala obe drugi stranki, bode imela velik upliv in bo zamogla mnogo dobrega storiti.

Apelujemo torej na prebivalce mest in trgov in jim priporočamo narodne kandidate. Vsak pridi na volišče in stori svojo dolžnost v dokaz, da se prebivalstvo kranjskih mest in trgov neče ukloniti klerikalni stranki.

V Ljubljani, 23. novembra.

„Vaterland“ — strahovan. Od cerkvene strani se je že napovedal boj temu ali onemu liberalnemu listu, seveda navadno ne s posebnim uspehom. Čitatelji se v našem stoletju malo zmenijo za take prepovedi, ker se za njimi skrivajo le strankarski nameni. Sedaj je pa malo manjkalo, da nekaj takega ni zadelo dunajski „Vaterland“, kakor piše „Reichspost“. Znano je, da je „Vaterland“ jako ostro pisal proti dr. Luegerju, to prav v slogu, kakor o krščanskih socijalistih navadno govori vodja kranjske katoliške stranke Karol Klun. Tako postopanje pa obsojajo na mestu, ki je jako pomenljivo za vsacega katoličana, piše krščanskosocialna „Reichspost“. Če bi „Vaterland“ še nadalje opravljal posle grofa Hohenwarta, Badenija in drugov, bi se znalo na omenjenem mestu kaj skleniti, kar bi odprlo oči občinstvu, kakšen je ta nekdanji katoliški list. Krščanskosocialni list pripoveduje, da je bil v uredništvu „Vaterlandovem“ te dni neki veljaven duhovni gospod, katerega bi lahko imenoval in je to imelo za posledico, da je „Vaterland“ začel nekoliko drugače pisati, kajti ve, da bi mu tudi gmotno škodovalo, ko bi se obsodil s take strani. To razkritje „Reichsposte“ je v več ozirih zanimivo. Politika grofa Hohenwarta in tovarišev in torej tudi politika poslanca Kluna se na visokem cerkvenem mestu ne zmatra za koristno cerkvi. Vzlic temu pa Klun ostaja vodja katoliške stranke. Za stranko, ki ima takega vodjo, je na Kranjskem zastavil škof svojo veljavo. — Da bi „Vaterlandu“ škodovalo, če bi ljudje izvedeli, da ga od cerkvene strani ne odobravajo, je pa gotovo. Mnogi ga imajo naročenega le zaradi tega, ker velja za prvo avstrijsko katoliško glasilo. Pri „Vaterlandu“ je drugače, kot pri družih listih, katere ljudje naročé le zaradi tega, ker se z njih nazori ujemajo, brez ozira na to, če se na visocih mestih čislajo ali ne. Kakemu liberalnemu listu prepoved še koristi, a „Vaterlandu“ bi pa utegnila le

posestvu? Graščak sem še vedno lahko, če tudi mi ni France ime in naravnost ni potreba biti. Čul sem, da sedanji nemški poslanci nečejo v zbor. Pa, po kaj tudi? Za tistih borih pet goldinarjev jim ni. Za nemško posest in njihove fevdalne interese skrbé pa drugi zadostno: vlada in cerkev! Prav lahko bode dobiti mandat. Znan sem z nekaterimi oskrbniki in kuharicami po deželi. Pri teh potrkam, kajti takšni ljudje imajo desetero moč. Na poti sem že tako in tam okrog Trebnja in Novega mesta kar štrli gradov in gradičev. V Trebnjem najprej poskusimo svojo srečo; seveda incognito, da nas ne bode sram.

V teh in takšnih mislih in sklepih menjavale so se hitro postaje: Žalna, Višnagora, Zatičina itd. po lepi dolenski strani. In lepa je, lepa ta naša dolenska stran! A ni samo ona lepa! Vsa naša sicer razkosana zemlja je krasna, prekrasna; pravi raj je ona! Prav jo stoprav ceniš, če si gledal dosti drug svet in druga ljudstva. —

Da bi bila danes ta zemlja saj politično po starem programu vkup za „Slovenijo“ in da bi vladal po njej blagi krščančki mir namestu katoliškega boja, oh, kako srečen bi moral živeti na njej naš dobri narod, ker ima zato vse kreposti telesne in duševne... Zakaj begate in sčujete to vrlo

prizadejati smrt udarec. Radovedni smo pa, če bode vsa ta stvar kaj uplivala na politiko avstrijske konservativne stranke, ali bode še nadalje grof Hohenwart s Klunom in Povšetom vred podpirali nemški liberalizem.

Grof Badeni misli vladati z veliko odločnostjo. Kar se mu bode ustavljalo, hoče streti. Neki praški list vé povedati, da je dobil obširno pooblastila od cesarja. Razpustil bode vsak zastop, ki se bode ustavljal njegovi volji, in več uradnikov bode upokojenih ali pa prestavljenih, ako bodo delali vladi opozicijo. Kdo ve, kako dolgo pojde to. S pretenjem glede prestavljenja uradnikov se hoče uplavit na uradnike, da bi pri novih volitvah ne volili protisemitov za dun. mestni zbor. Od uradnikov je pa odvisna večina v drugem razredu. Drugi razred pa odločuje večino v mestnem zastopu. Prvi razred voli skoro same liberalce, tretji same protisemite, in kamor se drug razred nagne, ondu je večina.

Volitve na Češkem. V Taboru na Češkem je voljen vodja kmetske stranke Stastny proti Mladočehu Langu z jednim glasom večine. Proti tej volitvi bodo Mladočehi uložili ugovor, ker se ni povse pravilno vršila in je baje vladni zastopnik nekoliko za Stastnega uplival.

Državnozborske volitve na Ogerskem so v kratkem pričakovati. Vlada je zahtevala trimesečni provizorij, ker budget ne more biti rešen do konca leta. Opozicija misli, da vlada boče v tem času zbor razpustiti in razpisati nove volitve. Vse stranke se že pripravljajo na volilni boj. Madjarska narodna stranka priredi velik shod na južnem Ogerskem, na katerem se bode posvetovalo o bodočih volitvah. Stranke skrajne levice se pri volitvah baje združijo. Sprli so se bili skrajni levičarji le zaradi cerkvene politike. Sedaj, ko so rešene cerkvene predloge ni nobenega povoda več za razpor. Katoliška ljudska stranka bode poskusila svojo srečo. Delala bode zanj povsod duhovščina. Posebnega uspeha pa ne bode dosegla. Na Ogerskem je za stranko, ki stoji na verskem stališču, težavno, ker je več ver v deželi. Nas bode najbolj zanimalo to, kako delavnost razvijejo Slovani in Rumuni pri volitvah in če dosežejo kake uspehe. Sedaj se ima pokazati, če bode shod nemadjarskih narodnostij, ki je bil v Budimpešti, imel kaj posledic.

Dogodki v Turčiji. Zadnje dni so Kurdi popolnoma razdejali sedemnajst armenskih vasij v severnem delu erzerumskega vilajeta, skoro vse vasi v okrožju Tevjan in mnogo vasi v okrožju Passim. V enderinskem okolišu so vstaši oropali in požgali mnogo vasij in pobili mnogo rodbin. V Kuteru so vstaši deset hiš popolnoma požgali. Zgorelo je tudi vse, kar so ljudje imeli v hišah. Veliki neredi bili so v Čimizgetu, Eginu, Divrihu, Urfi in več manjih krajih. — Šakir paša v Armeniji pridno deluje. Posreduje mej raznimi rodovi, da naj mirujejo. Posebno skuša Kurde pregovoriti, da naj mirujejo. Sultan sam je pisal angleškemu ministerskemu predsedniku, da bode gledal, da se reforme izvedejo. Sultan je obžaloval, da je angleški ministerski predsednik izjavil dvom, da bi Turčija reforme izvesti hotela. — Škoda je pa za Turčijo, da je baš sedaj

ljudstvo, vi veliki in mali apostoli!? Kako težak vam bode odgovor! Zgodovino, zgodovino v roke in izvajajte ž nje posledice našega nenarodnega in nekrščanskega dela... „Nas sine qua non namišljene grešnike, posvetno inteligencijo, ne pobijajte brez sodbe in obsodbe, nego vabite nas in učite nas z besedo in vzornimi vzgledi. Vsi smo potrebni narodu za časno in večnost blagost. In vi ste prvi poklicani! Kar je tukaj pri nas čednost, to je pri vas dolžnost! „Peccatur extra et intra muros“...!

Trebnje! Iznenadili so me: Kočevje, Ribnica, Lašče, Grosuplje svojim vidnim napredkom. Ali odkrito bodi, da sem si Trebnje drugače slikal. To ime mi je jako imponiralo. Srečeval sem se gosto križem sveta z rojaki in rojakinjami, ki so vselej ponosom govorili: „iz Trebnja smo...!“ Mogoče, da je prinesla železnica nov napredek!

Kraj je sicer prijazen in okolica jako slikovita. Nekdaj imeniten in slaven grad skriva se zdaj tožno v gosto drevje pod goro. Mogoče, da ga je, zdaj v dobi prosvete železnic in elektrike, sram starih srednjeveških grehov? —

Velika cerkev stoji kaj na lepem prostoru. Stara mora biti, stara. In koj zapaziš, da je več mojstrov v raznih časih kazilo blagodejno jednoto.

umrl njen najboljši državnik Rubin paša. Pokojnik ni bil Turek, temveč Italijan in kristjan. Rojen je pa bil v Turčiji in je bil ves čas v turški službi. Posebno je pokazal velike zmožnosti ko je bil guverner na Libanonu in je bil popolnoma ponižal tamošnje sovražne redove. On bi bil gotovo tudi pravi mož za izvedenje reform. Poslednjih osem let je bil veleposlanik v Londonu. — Angleški veleposlanik v Carigradu Currier je bil poklican v London, od koder se je povrnil preko Dunaja v Carigrad. Na Dunaju se je posvetoval z ministrom vnanjih stvari grofom Goluchovskim in italijanskim veleposlanikom grofom Nigro. Seboj v Carigrad je prinesel jako važne instrukcije. — Velevalsti sedaj složno postopajo, in tudi če Rusija v nekaterih podrobnostih ne vjemo z avstrijskimi nasveti. Položaj se nekoliko boljša, kajti turški uradniki v Armeniji se v nekaterih krajih trudijo z resno voljo narediti red. Vojaki jih večidel zvesto podpirajo, dočim so sprva vojaki podpirali le mohamedance v pobijanju kristjanov. Turki začenjajo spoznavati, da se evropske vlasti ne mislijo šaliti.

Volilno gibanje.

Polit. društvo „Jednakopravnost“ v Idriji je sklicalo na jutri volilni shod, na katerem bode kandidat gospod dr. Danilo Majaron razvil svoj program.

* * *

Iz Kranja, 22. novembra.

Čast. gg. deželnozborskim volilcem mestne skupine Kranj-Skofja Loka. V ponedeljek dne 25. t. m. bo odločilni dan. Takrat pokažite, da ste res močje, ki vedo ceniti prostost in neodvisnost in drže dano besedo. Dokažite, da hočete imeti v deželnem zboru poslanca, katerega preteklost je neomadeževana, poslanca delavnega in značajnega, poslanca, ki bo z vsemi svojimi močmi delal v deželnem zboru na korist Loke in Kranja.

Pokažite, da hočete imeti poslanca iz lastne volilne skupine, moža domačina, ki najbolje pozna Vaše potrebe in težnje, moža, ki Vam bo na Vašo željo vsikdar dajal odgovor na Vaša vprašanja in vedno poslušal Vaše želje.

Volite c. kr. notarja Viktorja Globočnika, moža odkritosrčnega, moža delavnega, moža poštenjaka. Slišali ste ga na kranjskem in na loškem volilnem shodu, čuli ste, kaj Vam je obljubil in da bo on tudi držal svojo besedo, porok Vam je njegova preteklost, njegov značaj.

Brali ste, kako so nasprotniki hoteli očrniti njegovo osebo. Ker niso imeli poštenih razlogov, posluževali so se laži. Točko za točko smo jim dokazali, da so bile njihove trditve le podlo obrekovanje in — molčali so. „Slovenec“ sam moral je ponatisniti Globočnikov popravek, ki je bil podprt z neovrgljivimi fakti. Ker niso mogli ničesar oporekati, odgovorili so zopet z lažjo, z grdo, hudobno lažjo.

Ne pustite se premotiti od nasprotnih agitatorjev, ki letajo okoli kakor rujoveč lev in gledajo, koga bi nam odvzeli. Ker nimajo boljših sredstev, lažejo se v Kranju, da bodo volili dr. Sušteršiča vsi tukajšnji veljaki. Ravno nasprotno je res! Prvi naši meščanje in davkoplačevalci, naši zavedni obrtniki in vsa naša in-

 Dalje v prilogi.

Kakšno je župnišče poleg cerkve, nečem praviti, ker bi se me v sedanjih časih precej napak umelo in sodilo...

Pri Rožmanovih, Tomšičevih in nekaj drugih opazil sem jako vrle in napredne slovenske hiše. — Ali kaj pomaga, ker je vse vselje na tem svetu tako kratko in drago? —

Čuj, kaj drdra po ravni, gladki cesti? Vrsta kočij je in v njih praznje ljudstvo. Pred cerkvijo se vstavijo. Poglejmo, da vidimo i tukaj šege in navade pri poroki. —

Na desno in levo po klopih zbralo se je obilo naroda; samo priprosti, naši ljudje so. Seveda je največ zvedavih ženic in upolnih naših deklic. Pred altarjem so v vrsti svatje gosposki in priprosti...

Katoliški duhovnik pristopi v slovenski cerkvi, v popolno slovenskem selu... In čujte, čujte!

„Ich frage sie christlicher Bräutigam...“ Ali čujemo prav? Prav, žalibože prav! Nemški pouk za zakon, nemški „ja“ iz ust neveste in ženinina — obadva srednjega slovenskega rodu pričo ubogega slovenskega ljudstva...

Nič komentara! Samo jedno opomnjo: Ne ne „Pereant Germani“ nego — „Vivant Germani“!! Sapienti sat! — — — Dorán.

teligenca volila bo g. notarja Globočnika. Ako pride tedaj k Vam kak tak lažnjivec — naj bo domačin ali Ljubljčan — pokažite mu vrata, posebno, ako Vas bo hotel prepričati, da „ni treba držati besede, dane za Globočnika“. Recite mu, da Vas on nagovarja k nepoštenosti.

V Loki agitujejo nasprotniki s pretvezo, da je notar Globočnik nasprotnik nunske šole. Vi loški gg. volilci, ki ste bili na našem shodu, pojasnite svojim someščanom, da je gospod notar izjavil javno, da je on sploh prijatelj šole, tedaj istotako nunske šole in da bi bilo najbolje, ako bi se še razširila ta zavod. S takimi in enakimi lažmi Vas bodo pregovarjali, dobro vedo, da do ponedeljka ni mogoče preključiti neresnic.

Marsikatero ostro besedo bodete še slišali te dni. Klicali Vam bodo, „da se gre za vero“. A povejte dotičnim gospodom, da g. notar kandiduje na podlagi programa „narodne stranke“, ki „pripoznavna načela katoliške vere kot trden temelj razvoju našega naroda“. Povejte jim, da niste čuli še nikdar niti o najmanjšem koraku, katerega bi bil kdaj storil g. notar zoper našo vero. Povejte jim, da so pri naši stranki možje — duhovniki, ki to javno kažejo in o katerih si gotovo nihče ne bo drznil trditi, da so nasprotniki katoliške vere!

Možje volilci, volite tedaj svojim poslancem g. notarja Viktorja Globočnika. Pokažite pa hrbet usiljenju, ki posebno nas Kranjcev ne poštuje niti toliko, da bi se nam predstavili! Ali najres kupimo mačka v „žaklju“?

Iz Kranja se nam piše: Zadnjo nedeljo je naš gospod dekan končal svojo propoved z besedami: Od knezoškofijskega ordinarijata sem dobil povelje, da morate vsi dr. Šusteršiča voliti! V istini, daleč smo prišli! Kdo pa je ta kandidat našega knezoškofijskega ordinarijata? V Loki na volilskem shodu norčeval se je iz sv. rožnega venca ter prav po zverinsko in porogljivo očital možu-poštenjaku, da je v trenutku potresa, ko nas je v resnici obdajala smrtna nevarnost — molil ter tako celemu svetu kazal, da ni brezverec, in da je v svojem srci še ohranil zaupanje in vero do Boga. V smrtni nevarnosti, ko se svet okrog nas podira, in ko čutimo, kako nas tepe božja roka, po mnenji kandidata dr. Šusteršiča ne smemo — moliti, če pa — molimo smo — smešni, vsaj tako je govoril dr. Ivan Šusteršič na volilskem shodu v Škofji Loki! In to je kandidat, kojega morajo na povelje knezoškofijskega ordinarijata vsi volilci voliti! Vsaj tako je pridigal, gospod dekan Mežnarec! Konec sveta mora blizo biti, če je kaj takega mogoče!

Plačano katoličanstvo. — V mestni skupini Kranj-Škofja Loka, v kateri je bil celo za časa Widmanna in Vestenecka, za časa najhujšega vladnega pritiska voljen v deželni zbor narodni kandidat, v tej odlični skupini kandiduje klerikalna stranka ljubljanskega odvetnika dra. Ivana Šusteršiča.

Ta gospod je bil tudi v najširših krogih popolnoma neznan, dokler se po inicijativi dra. Missie ni v naši deželi začelo takomenovano katoliško gibanje. Dr. Šusteršič se je oklenil te stranke, ne iz prepričanja, ne iz kakega plemenitega nagiba, nego zgolj iz častilakomnosti in pohlepnosti za posevnim blagom. In katoliška stranka ga je vzprejela z odprtimi rokama. Njeno veselje na tej pridobitvi je bilo toliko večje, ker v svojih vrstah nima skoro nič izobraženih mož, ker mej inteligentnim meščanstvom nima nikake zaslombe.

Klerikalna stranka vé dobro, da se bori z zakonito nedopustnimi, nelojalnimi, nevarnimi in nepoštenimi sredstvi, prav ker jej gre samo za nemejeno gospodstvo v deželi. Take stranke se ne more vsakdo okleniti, da pa se jej je pridružil dr. Ivan Šusteršič, kaže najbolje, kakov je njegov značaj.

Klerikalno veselje nad pristopom dra. Ivana Šusteršiča pa je tudi izviralo poglavitno iz tega, da je poznala tega moža značaj. Slutila je, da se ta novi katoličan ne bo ustrašil boja z njenimi sredstvi in ni se prevarila.

Dr. Šusteršič je najstrastnejši, najneestrpnejši klerikalni bojevnik. Za borbo zoper narodno stranko mu je dobro vsako sredstvo. Tu agitira za vero, tam razširja kar odkrito socijalizem, na jednom kraju propoveduje o škofovski avtoriteti, na drugem pa bujska zoper vsako avtoriteto. S tako agitacijo si je pridobil naklonjenost škofovo, posebno še z drznimi napadi na družbo sv. Cirila in Metoda. Prav dr. Šusteršič je bil tisti mož, ki je na prvem katoliškem shodu v Ljubljani z nezasišanimi napadi skušal uničiti družbo sv. Cirila in Metoda in brutalno žalil nje zaslužnega načelnika gosp. prof. Zupana. Tudi danes, ko je malone vsa duhovščina spoznala, kolika neodpustna krivica se je takrat storila naši šolski družbi in jo jela po malem zopet podpirati, tudi dandanes je dr. Šusteršič še odločen nasprotnik naše družbe in ni še zanjo položil na altar domovinski niti krajcarja, kakor ga tudi še ni položil knezoškof dr. Missia. To sovraštvo zoper

družbo sv. Cirila in Metoda pa ne izvira samo iz osebnega nasprotstva napram društvenim voditeljem, izvir mu je motnejši in sramotnejši za kandidata katoliško-narodne stranke: dr. Šusteršič nima ne iskre narodnostnega čustva v sebi. Pri njegovi zibelci se je glasila samo nemška beseda; na gimnaziji se je sicer v družbi slovenskih dijakov navzel nekaj narodnega duha, a ta se je kaj hitro razkadil. Komaj je prišel dr. Šusteršič na vseučilišče, se je prelevil v velikega Nemca! Postal je nemški „burs“, njegova prsa je dičila nemški trak, iz njegovih ust se ni čula slovenska beseda, pač pa je porabil vsako priliko, da je pokazal, kako prezira slovenski narod. Ugovarjalo se bo, da so to mladostni grehi, a za dra. Šusteršiča ta izgovor ne velja, kajti tako renegatstvo sta storila tudi dva njegova starejša brata, ki sta bila oba iz prva navdušena narodnjaka, pa sta se premenila v strastna nemškutarja, to renegatstvo tiči v krvi. Prišel na Kranjsko, v praktično življenje, je postal dr. Šusteršič ne naroden, pač pa kozmopolit. Jezik mu je le sredstvo za občevanje, drugega nič. Ko se je razglasil nauk, da je greh, ljubiti svoj jezik in svojo narodnost, tedaj se ga je dr. Šusteršič hitro oprijel in ga strastno propagiral v klerikalnih krogih. Tudi s tem svojim sedanjim mišljenjem se je kozmopolitu Misii silno prikupil, pa se omrzil vsem poštenim, narodnim duhovnikom.

Pa ne samo v narodnem oziru je dr. Šusteršič značaj, kateri bi nikakor ne smel zastopati narodnih volilcev, tudi njegovo katoličanstvo ni vredno piškavega oreha. Bivši menih Ivan Šusteršič je iz prepričanja le nenaroden, njegovo katoličanstvo je pa kupljeno. Postal je „katoličan“, ker je vedel, da mu bodo duhovniki pridobili veliko klijentelo. To njegovo upanje se mu je v polni meri izpolnilo. Bog ne zadene, da bi se mislilo, da mu klijentele ne privoščimo. Prav od srca mu jo privoščimo, toliko bolj, ker vemo, da ima povsod na svetu tisti odvetnik največ posla, ki igra v javnem življenju kako ulogo in čigar ime je znano. Ali dr. Šusteršič ni bil zadovoljen s takim plačilom za svoje delovanje kot član katoliške stranke. Dasi ima iz svoje pisarne prav lepe dohodke in bi se lahko časih žrtvoval za svojo stranko, vender niti v sanjah na to ne misli. Za vsak korak kateri stori v interesu stranke, zahteva plačila. Komu niso znani njegovi govori na različnih katoliških shodih, ti govori, polni verske gorečnosti, polni navdušenja za „katoliško stvar“, polni fanatičnega sovraštva do narodne stranke? To navdušenje je bilo najeto, ta verska gorečnost je bila kupljena, tisto fanatično sovraštvo je bilo plačano. Kandidat za mesto Kranj-Škofja Loka je torej za denar delal propagando za katoliško stranko, za denar je rogovilil po deželi, za plačilo naredil toliko zdražbe. Za vsak govor na raznih klerikalnih shodih je moral katoliška stranka plačati dr. Šusteršiču 15 gld., vrh tega mu je moral povrniti vse potne stroške in plačati za odvetnika običajno dijeto.

Da zavrtno v naprej vse morebitno utajevanje, konstatujemo, da je to klerikalni dež. poslanec dr. Ignacij Žitnik povedal bivšemu poslancu g. dr. Jos. Vošnjaku, neki drugi član katoliške stranke pa je to kot resnico potrdil. Gospod dr. Ig. Žitnik je pri tisti priliki tudi pripovedoval, kako poskuse dela dr. Šusteršič da si pomnoži klijentelo in kakov je kot odvetnik, a ker to ni značilno za politični značaj dr. Šusteršiča, ne bomo tega vlačili na dan.

Sploh pa se čuje iz klerikalnih krogov, da dr. Šusteršiča nihče več ne mara. Nekateri odlični člani klerikalne stranke so bili nekaj časa celo proti temu, da bi se dr. Šusteršič kandidiral. Da se je naposled to vendar zgodilo, je zasluga dr. Missie, a značilno je dovolj, da klerikalna stranka ni hotela dr. Šusteršiča kandidovati v nobenem sigurnem okraju, nego ga postavila v jako nezanesljivem okraju. Moža, ki je doslej vedno in povsod ščuval zoper mesta in koristi mestnih prebivalcev, moža ki je na javnih shodih obsojal vse, kar se je storilo za mesta in kateri najbolj pospešuje antagonizem mej mestjani in kmeti, tega hoče klerikalna stranka usiliti kot zastopnika mestni skupini Kranj-Škofja Loka!

Mislimo, da razsodnim in inteligentnim škofje-loškim in kranjskim volilcem ne bo težko izbirati mej dr. Šusteršičem in značajnim narodnim kandidatom g. Viktorjem Globočnikom.

Dr. Ivan Šusteršič — zaščit našega kmeta. Ravno kar smo dobili v roko dokaze, iz katerih se razvidi, kaka blagosrčnost naudaja deželnozbornskega kandidata dr. Šusteršiča nasproti našemu kmetu. Z odlokom c. kr. okr. sod. v K. z 26. avg. 1895, števil. 2136 bili so v neki kazenski zadevi Franceta B. zoper Aleša M. stroški odmerjeni dr. Šusteršiču na 19 gld. 9 kr. Ker so se ti stroški Alešu M. zdeli previsoki, vložil je pritožbo zoper ta sodniški odlok in druga instanca je s svojo odločbo od 19. oktobra 1895 te stroške znižala na 5 gld. 30 kr. Akoravno je dr. Šusteršič vedel za to pritožbo, vender je on terjal Aleša M. s pismom od 18. oktobra 1895 za plačilo vseh 19 gld. 9 kr., in nadaljnjih stroškov 55 kr. grozeč mu s takojšnjo rubežnijo in trdeč, da je prvi sodniški odlok že zdavnaj pravomočen! Ubogi kmet, ki ima take prijatelje!

In za takega poštenjakoviča izpostavlja se sv. Rešnje telo in tak kandidat se raz leco priporoča kot jedino sposoben zastopnik naroda.

Z Dolenjskega se nam piše 22. t. m. Naši klerikalci so po vsem svetu iskali kandidata, ki bi hotel nastopiti proti dr. Tavčarju. Prosili so nekega gospoda v Novem mestu in g. Severja v Kostanjevici, a oba sta sprevidela, kako smešno bi bilo nastopiti kot farovski kandidat, katerim na Kranjskem cvete pšenica le mej nezavednimi kmeti. Gospod Otmar Sever se je klerikalnim ponudbam odzval s tem, da se neče mešati v klerikalne stvari. Klerikalci so mislili tudi na črnomaljskega notarja gosp. Kupljena, pa tudi ta ni hotel. Ko mej narodnimi možmi ni bilo dobiti nikogar, zatekli so so klerikalci k metliškemu dr. Josipu vitezu Savinscheggu. Ta je kandidato vzprejel, hvaležen, da se sploh kdo zanj briga. Danes poskuša g. vitez v Novem mestu svojo srečo, a je slisal marsikatero trpko besedo glede svojega prejšnjega političnega življenja. Kakor znano, je bil že edenkrat dež. poslanec. Volili so ga nemški veleposestniki, a dasi je odločen nemškutar so ga kmalu opustili. Zdaj je pribežal mej klerikalce, kakor Papež, Pfeifer. Od jeze je katolišk postal, na rodoljubje in narodno zavednost pa klerikalci itak ne gledajo. Dobro sreče g. vitez Savinschegg in glejte, da bodete v ponedeljek znali dobro šteti.

Iz Idrije, 22. novembra.

Znano je, da je naše politično društvo „Jednakopravnost“ v soglasi z narodnimi volilci naprosilo gosp. dra. Majarona, naj kandiduje za poslanca našega mesta. „Slovenec“ je priobčil to vest tako, da so tukajšnji „liberalci“ postavili dra. Majarona kandidatom, ob katerega se je po hribovsko obregnil, ker mu sicer ne more ničesar očitati. V isti številki je pa prinesel dopis iz Idrije, s katerim neki zavijač priporoča zopet g. Stegnarja za poslanca, rekoč, da si je ta nabral nekaj zaslug za idrijske rudarje. Kar se tiče osebe g. dra. Majarona, utegne to sam odgovoriti „Slovenec“ (O ne! Dr. Majaron je preveč ponosen, da bi se oziral na takó nizkotno zabavljanje. Op. ured.) Mi pa hočemo v naslednjem pokazati g. Stegnarja v pravi luči, kakeršno si je sam prižgal, da razsvetljuje njegovo dosedanje „delovanje“:

Vsakdo dobro vé, da se nobeden ni zmenil za idrijske delavce, dokler ni povzdignil za nje svojega glasu v državnem zboru narodni poslanec dr. A. Ferjančič. Le njegova zasluga je, da se je stanje delavcev nekoliko zboljšalo.

Res je, da so nekateri poslali podatke o položaju idrijskih delavcev g. Stegnarju, toda odločno so zahtevali, da naj jih izroči poslancu dru. Ferjančiču.

Res je pa tudi, da jih je g. Stegnar izročil dru. Ferjančiču šele na opetovano odločno zahtevanje, torej ne takoj, kar je sumljivo.

Da je vse, kar se je storilo za delavce, le dr. Ferjančičeva zasluga, to je priznaval v pismih tudi g. Stegnar, ker je pisal: „Merodajno bode mnenje g. dra. Ferjančiča. Vso stvarino, ki ste mi jo poslali, sem dal na Vaše zahtevanje gospodu dru. Ferjančiču, da na podlagi tega potem govori z merodajnimi osebami, ali — kakor je sam rekel — z g. ministrom. Dr. Ferjančič mi je pisal, da je stvarno in mirno razvil svoj govor v državnem zboru, in da mu je potem g. minister Falkenhajn obljubil, odpraviti krivice.“

Sam gospod Stegnar priznava torej, da je le dr. Ferjančič vse delal in storil za idrijske delavce. Stegnar ni ničesar družega storil, kakor sprejemal pisma od tukajšnjih delavcev, kar pa ni težko in tudi nobena zasluga. Pa še to je storil s takim strahom, da še na svoje ime si ni pustil pisati, da bi kdo ne rekel, da je z delavci v zvezi. Pisati so mu morali tisti, ki so mu kaj sporočili o delavcih, po dveh kuvertoma: na notranji njegovo ime, na zunanji pa „Narodna šola“ ali „J. Giontini v Ljubljani“. V vsakem pismu je pisal: „Naj ostane tajno, da se dogovarjate z menoj; nečem, da pridejo vesti iz Idrije v roke moje soproge, ki je takoj zbegana; ne imenujte nikjer mojega imena“ i. t. d. Delavcem je svetoval, da naj izvedo podatke o plači in drugem „iz kancelije, se vé, da po skrivnih potih, kajti zaradi tega bi lahko rovali proti meni“. Nagovarjal jih je, da naj spišejo ugovor proti imenovanju ministra Falkenhajna častnim meščanom: „z g. urednikom „Slovenčevim“ bodeva potem prijavila spis, kakor da bi prišel iz rudarskih krogov“.

Jednakih stavkov kar mrgoli v Stegnarjevih pismih, a naj zadoščajo za sedaj le navedeni, ker že iz njih lahko vsak razvidi značaj g. Stegnarja. On se je celo bal občeovati z delavci. Tak pa, kateri se boji vsake sape, vsake osebe in gleda le, kako bo zanj boljši, tak človek ni za poslanca. Poslanec mora biti neustrašljiv, ko je treba delati za volilce, bodisi pred ministrom ali cesarjem, on si pa še dopisovati ni upal z delavci-volilci. Poslanec mora biti neodvisen, g. Stegnar je pa odvisen od dežele in države, zato se boji zameriti državnim in deželnim oblastvom.

Kot učitelj je on služabnik, kateri ne sme ziniti nobene besede proti svojim gospodarjem. Zato Stegnar ni sposoben za delo, ni sposoben za poslanca. Ker je tako odvisen in boječ, zato sedi že deset let v deželni zboru, pa še ni nikdar nič spregovoril za Idrijo; in če bo sedel še dvajset let v deželni zboru, gotovo bo vedno molčal in služil za molčanje vsak dan pet goldinarjev.

Ali morebiti ne vemo, kako se je Stegnar v deželni zboru obnašal zastran bolnišnice in hiralnice, katero hočemo zidati v Idriji? Prosili smo Idrijčani v ta namen deželne podpore. Letos meseca svedčana se je v seji deželnega zbora za finančni odsek predlagalo, naj se naša prošnja kar odkloni. Stegnar je bil v seji, a še za besedo se ni oglasil. Oglasil se je pa sam gospod deželni predsednik, je toplo zagovarjal potrebo nameravane bolnišnice in priporočal, naj se vendar naša prošnja takoj ne odkloni. Poročevalec finančnega odseka je odgovoril, da so razlogi gospoda deželnega predsednika utemeljeni, da pa on ne more kot poročevalec staviti drugačnega predloga. Na to se je oglasil — kdo? Zopet ne idrijski klerikalni poslanec Stegnar, ampak narodni poslanec dr. Tavčar, ki je predlagal, naj se ne glasuje o predlogu finančnega odseka, ampak naj se naša prošnja vrne odseku v novo posvetovanje, kar se je potem tudi sklenilo. Takó je — „delal“ Stegnar, ko je šlo za tako važno idrijsko zadevo!

Kot poslanec ni Stegnar nikdar prišel med volilce, da bi jim povedal, zakaj ni za nje nič delal. V Idrijo je prišel le tačas, ko so ustanovili katoliško delavsko družbo, agitrat, da je bil izvoljen g. Globočnik za državnega poslanca, tisti Globočnik, kateri za Idrijo v državnem zboru za deset goldinarjev na dan lepo sedi in molči. Stegnar je največ kriv, da smo dobili takega poslanca.

Glejte torej posebno Vi, delavci, da tak mož ne bo več naš poslanec. Če bi še kdo predrznil se voliti ga, potem naj sam sebi pripiše, če ne bo imel na belem svetu človeka, ki bi zanj kaj delal in storil. Naroden in ubog delavec bi takega volilca še pogledati ne smel.

Zjedinite se torej vsi, katerim je kaj za čast in blagor Idrije, ter volite neustrašenega, delavnega in zmožnega poslanca, kakoršen je kandidat narodne stranke

Zjedimo se torej vsi, katerim je kaj za čast in blagor Idrije, ter bomo volili neustrašenega, delavnega in zmožnega poslanca, kakoršen je kandidat „Jednakopravnosti“ in narodne stranke, dr. Danilo Majaron!

* * *

Iz Ribnice, 22. novembra.

Kakor drugod, propali smo pri včerajšnji volitvi tudi pri nas, akoravno samo za tri glasove, kateri so se nam izneverili v poslednjem trenutku. Vzroki poraza so splošni, obče znani in lokalni. Klerikalci služili so gledališče, bolnica, legalizacija, zajec in duhovščina z vsem cerkvenim aparatom, z lažmi in obrekovanjem. Kmetijski volilec sam, kateri se ni udal pritisku, tožil je po volitvi, kako težko je kmetu ostati trdnim, ker kmetje tacega nasilstva še niso doživeli, kakor je sedaj. Politične pridige, sv. Rešnje Telo, strastni agitatorji v dolgih suknjah, katerim so se pridružile še nekatere kukavice, ponočni obiski, pretilna pisma, grožnja s peklom na jedni in odpustčenje grehov na drugi strani so morali zbegati ljudstvo. Mož beseda in poštenost pri novih moralistih nimata več veljave. Trden značajni mož je brezverec, hinavec pa poštenjak. Pred sv. Rešnjim Telesom je imel do sedaj gotovo vsak Slovenec svet respekt, ako pa ljudstvo vidi, kako se zlorablja za podle politične agitacije, mora ta sveti respekt giniti in ljudstvo priti do prepričanja, da je duhovskim agitatorjem Najsvetejše tako malo sveto, kakor Dolenjskemu Nacetu resnica. Ako se mora katoliška vera opirati na take podpore, potem se ne čudite, ako bode v resnici jela pešati.

Kot agitatorji so se najbolj odlikovali gg. Brence, Matevžek, Krumpestar in Janez. Poslednji trije zaslužijo vsaj zlate medalje, prvi — general tercijski — pa kak višji red. Kdor je videl dolgo vrsto volilcev od kolodvora kočevskega v mesto pod poveljništvom g. Brenca ter opazoval osobito večino volilcev iz velikolaškega okraja, vriniti se mu je morala nehoté misel, da bodo, ako tako dalje napredujemo, čez šest let gospodje šli še nižje ter iskali svojih „zavednih“ zaupnih mož morebiti že mej barabami. Klerikalni stranki čestitamo na tacih stebrih.

Da smo v ribniški dolini tako pogoreli, uplivala sta vsaj nekoliko tudi ponesrečena kolodvora v Zlebiču in na gmajni Vrtača pri Otavica in trditiv, da bode jedini g. Klun preprečil nevarnost, katara preti našemu krošnjarstvu v državnem zboru. Ako v tem oziru kaj doseže, dobro! Da bode pa znan nasprotnik dolenjske železnice, kateremu je mnogo bolj pri srcu južna železnica, ribniški dolini pridobil dva kolodvora na deželne stroške, to naj veruje, kdor hoče. Ne verujemo tudi, da bode g. Nace na Vrtači iskal in našel potrebne zabave.

Značilno vlogo v tej volilni borbi je igral resnicoljub Nace M., ki se je ponujal za kandidata po Kočevskem in narodni stranki v Ljubljani in kojemu bi bilo vse jedno, ali izpodbije Kluna, Pakiza ali Višnikarja, da bi bil le on poslanec. Uvi-

devši pa, da nima nikacega upanja prodreti, pričel je s svojim tovarišem iz Sodražice na vse kriplje delati proti kandidatu narodne stranke. Kar niso mogli storiti duhovniki navzlic strastnim agitacijam, posrečilo se je v poslednjem trenutku imenovanima agitatorjema, da so trije možje besedo prelomili. „Es muss auch solche Käutze geben“.

Toda navzlic vsem tem nepriikam bi bila naša zmaga gotova, ako bi ne bili v naši dolini uplivni in za napredek ljudstva uneti možje pri prvotnih volitvah popolnoma križem rok držali. Po toči je škoda zvoniti. Pri sedanjem nasilstvu nasprotnikov se brez prave organizacije ničesar ne doseže. Toliko v svarilo za prihodnje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. novembra.

— (Repertoar slovenskega gledališča) Splošno zanimanje za današnjo predstavo izborne veseloigre „Maskerada“ je jako veliko, saj pa je igra tako zanimiva in zabavna, da malo takih. „Maskerada“ je pravi plod francoskega duha in francoske dramatične tehnike. Čaka nas torej jako zabaven večer.

— (Prešernov kip) Znani naš umetnik, g. Alojzij Gangl, je nedavno zvršil krasno delo: Prešernov doprnski kip v nadprirodni velikosti, od najlepšega kararskega marmorja. Ustvariti Prešernov kip izvestno ni lahko. Pomočka ni drugega nego slika Prešernova, o kateri pa je pisano, da nima portretne podobnosti. Treba je torej umetniškega genija, kateri vlije v te poteze óno duhovitost, óno pesniško tvorbo silo, kakeršna je dičila največjega pesnika slovenskega. Po naših mislih se je zvršitev Prešernovega doprnskega kipa g. Ganglu posrečila takó izborno, da se gledalec kar zatopi v prekrasni tvor in da nehoté vzklikne: „To je obraz pesnika po milosti božji; takšen in nič drugačen je moral biti Prešeren!“ Ko primerjaš ta kip in omenjeno sliko, prepričaš se na prvi pogled, da gledaš jedno in tisto lice — ali kolik razloček mej obema! Gospod Gangl je pred dvema letoma zvršil relief pokojnega Cimpermana, in tedaj se je čula le jedna sobda, da je to tisti Cimperman, ki se nikoli ni uklonil življenjski bedi; najnovejše delo Ganglovo pa nam takisto predstavlja ónega Prešerna, katerega tudi niso potrle preobile nevihte. Z vsega obraza odseva nenavadna duševna sila; umetnik ga je izklesal markantno, ali zajedno takó plastično, da se ti zdí, kakor bi živel ta mrtvi kamen! Čelo plemenito, okrog usten mil, nekoliko tožen izraz, v očeh pa se sveti plamen pesniške duše. Naš umetnik se je tri leta bavil s tem delom, oziroma z njega koncepcijo, naposled pa je Prešernu vdihnil oni značaj, kateri se kaže v znanih verzih iz „Krsta pri Savici“: „Mánj strášna nóč je v čérne zémlje kríli, — Ko so pod svétlim sóncam súžni dnóvi.“ Če se ne motimo, zasnovan je ves kip uprav na podstavi teh stihov; ta stíha torej sta bila vodilna misel, katero vidimo sedaj utelešeno v mrtvi tvarini. — Poroča se nam, da misli g. Gangl svoj umtovor o priliki razstaviti še z nekaterimi drugimi kipi vred. Uverjeni smo, da bode tedaj slovensko občinstvo izreklo glasno pohvalo, zajedno pa mislimo, da bi bil najlepši prostor temu mojsterskemu delu — vélika dvorana „Narodnega doma“!

— (Pevski društvi „Ljubljana“ in „Slavec“) imata za serenado, katara se priredi v soboto dne 30. t. m. bivšemu starosti „Sokola“ g. Hribarju, skupne skušnje v prostorih „Glasbene Matice“ na Bregu (v Cojzovi hiši) in sicer razun one, katara se je vršila včeraj, še v ponedeljek 25., sredo 27. in petek 29. t. m. ob 8. uri zvečer. To se daje gg. pevcem zgoraj navedenih društev na znanje s prošnjo, da se blagovolijo redno in polnoštevilno udeleževati teh skušenj.

— („Narodni dom“ v Ljubljani) Vsled ugodnega vremena se dela pri zgradbi „Narodnega doma“ redno nadaljujejo. V zadnjih dneh dovršeno je bilo železno omrežje na glavnih stopnicah in terazza na mostovžih prvega nadstropja. V vestibulu dovršila je tvrdka Haselsteiner stukaturna dela in ko postavi tvrdka Spreitzer železna uhodna vrata, bode ta del poslopja dovršen. V telovadnici polagajo se tla in v prostorih „Matice slovenske“ in gostilne izvršujejo se sobno-slikarska dela. Včeraj bila je v „Narodnem domu“ magistratna komisija ter podelila prebivalno dovoljenje.

— (Nova mestna dvorazrednica na Barji) je do malega dodelana. Slovesna otvoritev in blagoslovljenje taiste vršila se bode v četrtek dne 5. decembra t. l. v navzočnosti zastopnikov šolskih

oblastij, mestnega sveta, učiteljstva ter drugih povabljenih gostov.

— (Izpred porotnega sodišča.) Prihodnji ponedeljek prične se pri tukajšnjem deželni kot porotnem sodišči zadnje letošnje porotno zasedanje, ki bode trajalo cel teden. Obravnavalo se bode o sledečih kazenskih slučajih: Dne 25. novembra: Anton Torkar iz Zaspas zaradi hudodelstva uboja, Luka Čik iz Vodice zaradi hudodelstva posilstva; dne 26. novembra: Josip Osel iz Vogelj zaradi hudodelstva uboja in Janez Zevnik iz Mavč zaradi hudodelstva uboja; dne 27. novembra: Josip Florjančič in sodrugi iz Škofelje zaradi hudodelstva tatvine; dne 28. novembra: Franc Sever iz Črnuč zaradi hudodelstva uboja; dne 29. novembra: Josip Carli, bivši pisar pri dr. Hudniku v Ljubljani, zaradi hudodelstva tatvine. Dnevi za nekatere druge obravnave se bodo šele določili, mej drugimi tudi za obravnavo proti tukajšnjemu čevljarju Francu Keržanu, ki je obtožen, da je sam zažgal svojo barako v „Zvezdi“.

— (Polijske vesti) Mestna policija aretovala je včeraj pekovskega vajenca Franca Mraka, ki je — kakor sam priznava — svojemu mojstru I. Bizjaku na Rimski cesti polagoma ukrad večjo svoto denarja. Mrak dal si je napraviti ključ od predela, v katerem je bil spravljen skupljeni denar ter jemal, kadar je bil sam v prodajalnici, manjše zneske in jih porabil. Bizjak ceni škodo na približno 200 goldinarjev. Vajenec Mrak bil je štiri mesece v njegovi službi.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenški izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 10. do 16. novembra kaže, da je bilo novorojencev 17 ($=27.56\%$), mrtvorojenec 1, umrlih 11 ($=17.68\%$), mej njimi so umrli za ošpicami 2, za jetiko 1, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 1, vsled starostne oslabelosti 1, za različnimi boleznimi 5. Mej umrlimi sta bila tujca 2 ($=18.1\%$), iz zavodov 2 ($=18.1\%$). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 38, za škrlatno 1, za tifuzom 1, za vratio 7 oseb.

— (Slov. bralno društvo v Kranji) priredi v nedeljo dne 4. novembra t. l. v svojih prostorih veselico z naslednjim vzporedom: 1. Tamburanje. 2. Petje. 3. „Župan“, šaloigra v 2 dejanjih. Začetek ob 8. uri zvočer. Vstopnina za ude 20 kr., neude 40 kr.

— (Goriški Slovenci) so že poskusili na svojem telesu, česa nam je pričakovati v bližnji bodočnosti. Slovenske ljudske šole, ki bi se bila morala otvoriti že z dnem 1. septembra, še danes ni. Se več: občinski svet s svojimi „zmernimi“ življi je sklenil, spraviti to šolo pod streho — Slovencem v zasmeh — v nekem zanemarjenem in takemu namenu nikakor ne primernem poslopju na periferiji mesta. Temu sklepu je pritrdil deželni šolski svet, v nasprotju se svojimi lastnimi odloki iz seje od dne 13. t. m., in je dovolil občinskemu svetu za osnovanje šole nov rok do 1. januarja 1896! To postopanje je nezakonito, ker se šolski lokal mora nahajati, če le mogoče, v sredini šolskega okrožja in ker se interesi niso zasliali.

— (Deželnim glavarjem isterskim) bode imenovan zopet Campitelli. Dolgo so se vršila pogajanja mej italijansko stranko in tržaškim namestnikom v Trstu. Nedavno je imel največ upanja postati deželni glavar g. Ruzzi, a je sprevidel, da ne bode mogel zadovoljiti vlade in saborske večine ter je izjavil, da ne bi mogel prevzeti tega mesta, ker ima preveč opravila kot puljski župan in mu tudi rodbinske razmere tega ne dopuščajo, zaradi tega se je namestnik Rinaldini odločil za Campitellija. Podpredsednikom bode imenovan tudi Italijan tako, da noben iz predsedstva deželnega zbora ne bode razumel jezika večine dež. prebivalstva. S tem se hoče le otežiti stališče slovanskim poslancem. Italijani in namestnik se pač motijo, če mislijo, da bodo Slovani odjenjali. Stojč na ustavnem stališču bodo zahtevali, da vlada in saborska večina spoštujeta zakone in da se uvede enakopravnost v saboru, uradih in šolah. Grof Badeni je obetal, da bode čislal narodno enakopravnost, in če bode zares predlagal tudi za podpredsednika Italijana, se to ne bode vjemalo z njegovim programom. Campitelli po svoji preteklosti v političnem življenju gotovo ni niti toliko sposoben za deželnega glavarja kakor dr. Lueger za dunajskega župana, in zahteval bi pač avstrijski interes, da bi minister s svojo železno roko tudi malo posegel v Istro.

— (Imenovanja.) Gosp. dr. Josip Mantuani je imenovan amanuenzom pri c. kr. dvorni knjižnici. — Okrajni komisar v statusu deželne vlade kranjske gosp. dr. Fran Hein z je imenovan ministerijalnim koncipistom v naučnem ministerstvu. — Nadinženar v ministerstvu notranjih stvari g. Karol Pompe je imenovan stavbenim svetnikom.

— Dalje v prilogi. —

— (Raspisane službe) Ker sta začasni učitelj na četrtozredni deški ljudski šoli v Kočevju in začasna učiteljica na dvorazrednici v Starem Logu naredila izpit za učiteljsko sposobnost, se razpisujeta definitivno četrto učno mesto v Kočevju in drugo učno mesto v Starem Logu, obe s plačo letnih 450 gld. Prošnje do dne 29. novembra okr. šolskemu svetu v Kočevju. — Pri okrajnem sodišču v Sevnici, eventuelno pri kakem drugem okr. sodišču mesto sodnega pristava. Prošnje do 30. novembra predsedstvu okrožnega sodišča v Celju. — Mesto c. kr. okr. zdravnika II. vrste v Freistadtu na Gorenjem Avstrijskem z dokodki X čin. razreda. Prošnje do dne 7. decembra predsedništvu namestništva v Lincu.

* (Kralj sijamski — častni član akademije znanostij.) Sijamski kralj Samdech-Fra-Pamindr-Maga-Chula Langruru je podaril 25 del v sijamsčini, ki so izšle na njegove stroške, akademiji znanostij v Peterburgu. Akademija ga je zato imenovala častnim članom.

* (Pes — postiljon.) V Brattendorfu na Wirtenberškem ima neki gostilničar pošto in pošilja svojega psa po pisma na železniško postajo. Z največjo točnostjo pride pes k vsakemu vlaku.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Ženska podružnica v Prvačini iz nabiralnika 2 gld.; g. Fran Hrašovec v Gradcu 15 gld., od katerih sta nabrali narodni hčerki gospe Franice Zabred v nabiralnik v tobačni prodajalnici južnega kolodvora 9 gld., za velikovsko šolo je pa podaril g. dr. Silvin Hrašovec, avskultant v Rudolfovcu, 5 gld. in g. dr. Defranceschi iz Kanadi je nabral pri pevski zabavi v Stičini 1 gld.; iz nabiralnika v narodni gostilni pri „belem volku“ v Ljubljani v drugič 5 gld. 14 kr.; č. g. Ivan Sakser, župnik v Hotederšici, za velikovsko šolo 2 gld. in v isti namen se je nabralo v ljubljanskem bogoslovskem semenišču ob razdeljevanju knjig družbe sv. Mohorja 13 gld. — Bog daj, da bi po vročih bojih v domovini nastopila doba vztrajnega dela in požrtvovalnosti za mili rod!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gg. Volilci pri deželnozborski volitvi dne 21. novembra 1895 propalega kandidata gosp. Ivana Božiča v družbo kot utemeljitelji 308 kron. — G. Fran Lavtižar, učitelj v Kamni gorici 4 krone, nabrane v veseli družbi. — Skupaj 312 kron. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

Književnost.

— „Kmetovalec“ ima v št. 21. naslednjo vsebino: Kako popravimo slabo vzgojeno brajčno drevje; Poljski zajec; Uničevanje plevela z umetnimi gnojili; Kako se govedo po zimi umno krmi; Kako se delé in urejajo skupni pašniki, gozdi in jednaka skupna zemljišča; Razne reči; Vprašanja in odgovori; Gospodarske novice; Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Brzjavke.

Dunaj 23. novembra. V današnji seji poslanske zbornice se je vzprejela predloga o naknadnem kreditu za upravno sodišče. Pri poročilu imunitetnega odseka, naj se dovoli sedno postopanje proti posl. Schneiderju zaradi pregreška proti § 302. kaz. zak. (hujskanje zoper druge vere itd.) se je unela burna razprava. Govorili so Gessman, Byk, Kronawetter. Posl. Spinčič je predlagal napravo mola na kastavski obali in interpeliral radi šol v Pazinu in v Opatiji.

Dunaj 23. novembra. Proračunski odsek je v sinočni seji rešil proračun ministerstva notranjih del, domobranskega in učnega ministerstva.

Praga 23. novembra. Pri deželnozborskih volitvah v mestih so zmagali Mladočehi v 37 okrajih, v dveh pa so propadli in sta bila voljena jeden Staročeh in jeden omladinec. V nemških okrajih so nacionalci dobili 6 mandatov.

Praga 23. novembra. V mestni skupini so pridobili nacionalci k sedanjim 5 madatom še 7 in upajo, da dobe pri ožji volitvi še dva. Tudi levičar Hallwich je prišel v ožjo volitev z nacionalcem.

Narodno-gospodarske stvari.

— Deželna vlada kranjska razglša: Na podstavi deželnega zakona z dne 18. februarja 1885, (dež. zak. št. 13), se s tem splošno na znanja, da morajo posestniki žrebcev, kateri hočejo v prihodni spušalni dobi spuščati svoje žrebce za plemenitev tujih kobil, zglasiti te svoje žrebce naj pozneje do 10. decembra 1895 pri političnem okrajnem oblastvu, v čegar okoliši se nahaja staja lišče žrebčevo. Dovoljeno je zglasti zvrš ti pismeno ali ustno; ob enem pak je naznaniti ime in priimek, potem stanovišče žrebčevega posestnika, kakor tudi plemo, starost, barvo in stajališče žrebčevo. Za žrebce sploh pod štirimi leti in za noriške žrebce pod tremi leti se ne dajejo dopustila za spuščanje. Kje in kdaj bode izborna komisija zglaševala žrebce pregledovala in za nje dajala dopustila, da se ob svojem času na znanje.

Volilcem-obrtnikom!

Podpisani obrtniki prosijo vse svoje so-mišljenike, naj pridejo v ponedeljek vsi na volišče in naj oddajo glasove kandidatoma narodne stranke, za katere so se izrekli tudi obrtniki, gospodoma

Ivanu Hribarju

in

Petru Grasselliju.

V Ljubljani, 23. novembra 1895.

Ivan Tosti, načelnik zadruga krčmarjev.
Fran Šturm, načelnik krojaške zadruga.
Ivan Žagar, načelnik zadruga pekov.
Fran Blaž, načelnik zadruga slikarjev.
Ferdinand Tuma, načelnik zadruga čevljarjev.
Jernej Černe, načelnik mesarske zadruga.
Jožef Turk, načelnik zadruga izvoščekov.
R. Kirbisch, načelnik zadruga slaščičarjev.

Čast. gospodom deželnozborskim volilcem mesta Kranjskega!

Podpisani volilci, kot meščanski volilni odbor, pozivljamo in prosimo Vas še jedenkrat, da pridete v ponedeljek, dne 25. t. m. ob 10. uri dopoldne kar najmnogobrojnije na volišče in oddaste vsi svoje glasove našemu someščanu

g. Viktorju Globočniku

c. kr. notarju.

Bodite prepričani, da je tako za Vas najbolje!

Za „Meščanski volilni odbor“:

Vinko Majdič, Ferdinand Sajovic, dr. Val. Štempihar, dr. Fran Prevc, Peter Mayr ml. Ferd. Polak, Ivan Rakovec, Avg. Drukar, Ciril Pirc.

Zahvala.

Vsem p. n. gg. volilcem, ki so bili pri večrajšnji volitvi v Vipavi pripravljeni za mojo neznanost glasovati, osobito pa še vipavskim gg. volilcem, ki so se na moj nasvet disciplinirno pokorili ter jednoglasno za g. Ivana Grudna, kojemu sem bil neposredno pred volitvijo kandidaturu odstopil, glasovali ter tudi cenjenemu občinstvu, koje je bilo moje kandidaturu tako simpatično pozdravilo, zahvaljujem se tem potom najsrčneje! Bog in narod!

V Podragi, dne 22. novembra 1895.

Ivan Božič.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja po-praševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštne povzetji razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJSKI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znakom in podpisom.

Umrli so v Ljubljani:

19. novembra: Franc Pirkovič, užitniškega zakupa uslužbenec, 64 let, Stari trg št. 21.
21. novembra: Katarina Baklan, mestna uboga, 90 let, Karlovska cesta št. 7.

V hiralnici:

22. novembra: Rudolf Eržen, davkarskega kontrol. sin, 17 let.

V otroški bolnici:

19. novembra: Ivanka Birk, delavčeva hči, 3 leta.

V vojaški bolnici:

1. novembra: Alojzij Strasser, pešec, 24 let.

Meteorološko poročilo.

Novembra	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
22.	9. zvečer	741.6	-1.8° C	sl. svzh.	jasno	
23.	7. zjutraj	735.2	-5.7° C	sl. svzh.	jasno	0.0
"	2. popol.	732.1	0.0° C	sr. svzh.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 0.2°, za 1.9° pod normalom.

Dunajska borza

dne 23. novembra 1895.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " 20 "
Avstrijska zlata renta	120 " 40 "
Avstrijska krona renta 4%	100 " — "
Ogerska zlata renta 4%	119 " 70 "
Ogerska krona renta 4%	97 " 75 "
Avstro-ogerske bančne delnice	1012 " — "
Kreditne delnice	367 " — "
London vista	121 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 " 02 1/2 "
20 mark	11 " 80 "
20 frankov	9 " 60 "
Italijanski bankovci	44 " 40 "
C. kr. cekini	5 " 70 "

Dne 22. novembra 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	146 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	197 " 50 "
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130 " — "
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118 " 60 "
Kreditne srečke po 100 gld.	196 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 " — "
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	161 " 50 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	498 " — "
Papirnat rubelj	1 " 29 3/4 "

Globoko užaljeni naznanjamo v svojem in vseh sorodnikov imenu žalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma oče, gospod

Alojzij Kos

trgovski pomočnik

včeraj dne 22. novembra ob polu 8. uri zvečer, po kratki bolezni, previden s svetimi zakramenti, v 36. letu svoje dobe preminul.

Ostanki predraga rajnega bodo v nedeljo, dne 24. novembra ob 4. uri popoldne iz Vodmata prepeljani na pokopališče k sv. Kristofu in v rod-binsko rakev k večnemu počitku pokopani.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raz-nih cerkvah. (1537)

Ljubljana, dne 23. novembra 1895.

Ivana Kos roj. **Spreitzer**, soproga. — **Alojzij** in **Miroslav Kos**, **Josip Tavčar**, otroci.

Friderik Soss javlja žalostno vest, da je vsemogočnemu dopadlo poklicati k sebi njegovega večletnega zvestega sodelovalca, gospoda

Alojzija Kos-a

trg. pomočnika

po kratki bolezni včeraj v petek, dne 22. t. m. ob 1/8 uri zvečer v 36letni dobi.

Pogreb predraga rajnega bode v nedeljo, dne 24. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, nova bolnišnica v Vodmatu k sv. Kristofu.

Draga rajnega priporočam v blag spomin.

R. I. P. (1534)

V Ljubljani, dne 22. novembra 1895.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, znanec in prijateljem žalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, oziroma brat, gospod

Ivan Gestrin

c. kr. davčni pristav,

danes dopoldne ob 1/2 12 uri po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 28. letu svoje starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega rajnega se bode v soboto, 23. novembra, ob 10. uri dopoldne na tukajšnje pokopališče k večnemu počitku preneslo.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v Postojini in v Ljubljani.

Predragi rajni bodi priporočen v blag spo-min in molitev. (1529)

V Postojini, dne 21. novembra 1895.

Karla Gestrin rojena **Zakotnik**, soproga. — **Franja**, **Ivanka** in **Ludovika Gestrin**, sestre.

Poslano.

Peticija na državni zbor.

Podpisani se hoče obrniti na državni zbor s peticijo, da se odpravi mala loterija in pozivlje s tem somišljenike, da se pridružijo tej akciji.

Nikakor mi ni treba natančneje popisovati škod, katere povzročuje mala loterija v gospodarskem in socialnem oziru. Mala loterija goji nagnjenje k lahkomiselnosti, pospešuje navado zanašati se na popolnoma negotove slučaje sreče, podpira vraže in vodi neredkokrat nesrečnega igralca do zločina ali do — samomora, ker ima po nedavno izšli statistiki mala loterija 15 odstotkov samomorilcev na vesti. V interesu dežele, posebno pa blagostanje „malega moža“ je torej leželo, da se čim prej odpravi mala loterija, ki podaja tako malo verjetnosti dobčka in pri kateri se nikdar ne more dobiti velikih vsot. Tudi bi se našlo namdomestilo za to institucijo.

Na Ogerskem obstoji že razredna loterija, ki podaja nečuvane dobitne možnosti. Prospektu, ki mi ga je predložil generalni debiteur g. Karol Heintze v Budimpešti, povzamem, da se bode n. pr. zdaj pri drugem razredu te loterije, katere žrebanje bode početkom decembra, pri 90.000 srečkah izrebal nad 20.000 dobitkov v skupnem znesku blizu 4%, milijona kron, med katerimi glavni dobiček znaša eventuelno jeden milijon kron. Kakšen razloček mej to igro in malo loterijo! Taka razredna loterija bi bila prava podlaga, na kateri bi se mogla izvršiti odprava male loterije. Potezati se hočemo za upeljavo razredne loterije v Avstriji, ali vsaj skušati doseči to, da se za sedaj smejo javno prodajati srečke ogerske razredne loterije tudi v Avstriji. Podrobnosti akcije se bodo prijavile v kratkem, do takrat prosim delati propagando za to misel.

Edvard Langer.

(1515)

zasebnik.

Sedlarski učenec

za vozove se takoj vzprejme na Dunajski cesti št. 25

(1530)

Mizarsko delo

odda Posojilnica v Celji pri stavbi „Narodnega doma“. Mere, pogoji in uzorci so na ogled pri Posojilnici v Celji. Ponudbe se vzprejemajo do 10. grudnia 1895.

(1532—1)

Ljubljana pred potresom.

33 x 50 cm.

Komad po 30 kr., po pošti 5 kr. več, dobiva se v „Narodni Tiskarni“.

Postrojno olje

ubranjuje, da usnje ne splesni in ne smolari in odstranjuje plesnobo in smolo, tako da postane staro usnje tako, kakor bi bilo novo, če drugače ni pokvarjeno od solca in škodljivih obujek. — Tudi se proizvaja

mast za kopita in vozove.

Cena pušici ali steklenici 10, 20, 40 in 80 kr. Preprodajalec se daje popust. — V zalogi pri K. Weberju v Ljubljani. — Cenik naj se zahteva od tovarne

J. BENDIK-a

(1148-8)

v št. Valentinu pri Steyru, Nižja Avstrija.

C. in kr. 3. dragonski polk kralj Albrecht saski.

Spridevalo. Od Vas proizvajana in polku v preskusno izročena redilna mast za usnje se je v imenovano svrhu izročila poveljstvu 3. eskadrona in je isto, potem ko se je Vaša redilna mast uporabljala skozi 6 tednov za mazanje čevljev in za omaščenje jermenja, o tem sledeče poročalo: „Jedenkratno mazanje škornjev s svinjsko mastjo stane primeroma 1 krajcar, dočim stane redilna mast samo 2/3 kr. Omaščenje s svinjskim salom napravi usnje za malo časa mehko in jako raztegljivo, tako da mrz in mokrota lahko gresta skozi; imenovana redilna mast provzroča, da postane usnje sicer mehko, ne pa tudi raztegljivo, vsled česar se ubranjuje udiranje mokrote. Jermenje, če se maže s to mastjo, postane jako mehko, ne da bi se raztegovalo. Kadar se mažejo škornji in kadar se čisti jermenje, dati je na vsak način prednost redilni masti za usnje pred vsemi drugimi do sedaj navadnimi sredstvi. Dalje javljam, da je Vaša redilna mast z ukazom polkovniškega poveljstva št. 2 z dne 8. jan. 1878 vsem oddelkom polka priporočena v svrhu konserviranja škornjev in jermenja. Da se raba Vaše zares izborne redilne masti kar najbolj mogoče razširi v e in kr. vojski, Vam na Vašo dotično zahtevo izpostavljam to spridevalo.

Enns, dne 14. januarja 1878.

Krieghammer I. r., polkovnik, (sedaj c. kr. drž. vojni minister).

Najboljše kakovosti, blago-dejen, oživljuje, krepi in zlasti sredstvo za vzbujanje teka je

Zelodčni

ali

Marijaceljski likêr.

1 steklenica stane 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tucate steklenic 4 gld. 80 kr

Dobiva se

(937—20)

v lekarni Ubaldia pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani, zraven rotovža in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.

GLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE GIESSHÜBLER

najčistije kuzne

KISELINE

kateri je kot zdravilni vrecel že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavi, pri protinu, želodčnem in mehur-nem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele in med nosečnostjo. (15-10)

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Giesshübl Slatina.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895

Kmalopne označeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v priloženem voznem redu.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovce, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmund, Solnograd, Steyr, Linz, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Hebr, Karlove vane, Francova vane, Prago, Lipako, Dunaj via Amstetten.
Ob 3. uri 10 min. sputraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovce, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 12. uri 55 min. popoldne osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
Ob 12. uri 55 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovce, Ljubno, Selthal, Dunaj.
Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovce, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomest, Bregeno, Gurib, Genevo, Paris, Steyr, Linz, Gmund, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Hebr, Francova vane, Karlove vane, Prago, Lipako, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 30 min. večer osebni vlak v Kočevje, Novo mesto.
Sedan tega ob nedeljah in praznikih ob 6. uri 30 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. sputraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipak, Prago, Francova vane, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Pilsen, Budejovice, Solnograda, Linz, Steyr, Gmund, Ischl, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiš.
Ob 5. uri 15 min. sputraj osebni vlak s Kočevja, Novoga mesta.
Ob 11. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipak, Prago, Francova vane, Karlovih varov, Hebr, Marijinih varov, Pilsen, Budejovice, Solnograda, Linz, Steyr, Paris, Genevo, Gurib, Bregeno, Inomest, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiš.
Ob 9. uri 35 min. popoldne osebni vlak s Kočevja, Novoga mesta.
Ob 4. uri 45 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiš.
Ob 9. uri 35 min. večer osebni vlak s Kočevja, Novoga mesta.
Ob 9. uri 4 min. večer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiš.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 35 min. sputraj v Kamnik.
Ob 9. uri 05 min. popoldne v Kamnik.
Ob 6. uri 50 min. večer v Kamnik.
Prihod v Ljubljano (drž. kol.).
Ob 6. uri 55 min. sputraj iz Kamnika.
Ob 11. uri 15 min. popoldne " "
Ob 6. uri 30 min. večer " "

(5—271)

Strojarske kadi

nove in stare, prodajo se na Vrhniki v hiši št. 32, po domače „pri Bobku“.

Ponudbe naj se pošiljajo gosp. Ivanu Gregurku v isti hiši. (1521—3)

(315—18)

Najboljše voščilo o sveta!

Fernolendt

voščilo za čevlje.

Ces. kralj. privileg.

tovarna utem. l. 1832 na Dunaji

To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

— Povsod v zalogi. — (3-46)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

St. Fernolendt.

Poštni paketi, katerih vsebina (4 kilo voščila) je sortirana, pošiljajo se za poskušajo poštne prosto po 1 gld. 80 kr na vsako pošto postajo.

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

išče **fino kuharico** 10 12 gld. na mesec, (hišina in postrežnica sta v hiši); **dobro kuharico** za meščansko rod-bino 3 oseb, 8—9 gld. na mesec; **boljšo kuharico** za de-želo (kuhinsko dekle je v hiši), 10—11 gld. na mesec; **majšo kuharico** k dvema osobama, 6—7 gld. na mesec; **kuharico za vse**, ki vstopi lahko takoj; **kuharico** in ob jednom gospodinjjo za tukaj in okolico; 8—10 gld. na mesec; **gostilniško kuharico** za Dolenjsko, 12—15 gld. na mesec; **podpornico hišni gospodinjji**, mirna, izborna služba; **loterijsko pisarico** in **trgovskega pomoč-nika**, vstop po dogovoru; **več pestunji**; **deklet za razna dela** itd. itd. (1526)

Trgovski pomočnik

dobro izurjen v trgovini z mešanim blagom, vešč sloven-skega in nemškega jezika, **vzprejme se takoj.** Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda“. (1477—3)

Preselitev prodajalnice.

Zahvaljujoč se najlepše za dozdaj mi izkazano zau-panje, prosim, da se mi blagovoli isto ohraniti tudi v novi moji prodajalnici

na **Dunajski cesti št. 7**

Trudil se bodem vedno, da postrežem kar najtočnejše p. n. odjemnike in priporočam ob jednom

za sv. Miklavža in za božične praznike

svoje bogato založeno skladišče **obeskov za božično drevo**, kakor razna **čajna in namizna peciva in mede-njake**. Blago razpošiljam tudi na deželo.

S odličnim spoštovanjem

Teodor Novotny
lectar in slaščičar

(1533—1)

Kupi se na pol pokrit koleselj

pripraven in še v dobrem stanu, da se — ako treba — ko-čijažev sedež odvzame in z drugim nadomesti.

Anton Tomšič,
Verd pri Vrhniki.

(1518—3)

Kdor kašlja vzemi slavno- znanih in zmi- rom zanesljivih

(1429—4)

Kaiser-jevih prsnih bonbonov.

Pomagajo gotovo pri kašlju, hripavosti, prnem kataru in zaslišenju.

Pe mnogobrojnih spridevalih so priznani za najboljše in najcenejše.

V zavrtkih po 10 in 20 kr. prodajata jih Viljem Mayer, lekar v Ljubljani, na Marijinem trgu, in Martin Petek v Veliki Nedelji.

V novozgrajeni hiši na Tržaški cesti

oddajo se takoj še naslednja

stanovanja:

V III. nadstropji: 2 stanovanji s 3 sobami in drugimi prostori.

V I. nadstropji: 1 stanovanje s 4 sobami in drugimi prostori.

Vpraša naj se pri **Filipu Šupančič-u** na **Rimski cesti št. 16.** (1377—4)

Preselitev.

Vsled demoliranja starega stanovanja v **Gradišču št. 2.** javljam p. n. naročnikom v prijazno znanje, da sem odprla

pisarno za posredovanje služb

na **Dunajski cesti št. 7**

in prosim p. n. občinstvo za mnogobrojna naročila, katere bodem skušala najvestneje izvršiti.

S spoštovanjem

Tereza Novotny
pisarna za posredovanje služb.

Išče se **hlānik** za neko tukajšnjo vilo. Prednost imajo prosilci brez otrok. (1534—1)

Fran Starè

sobni slikar

v **Ljubljani, na Bregu št. 20**

priporoča se slavnemu p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v dekoracijsko in slikarsko obrt spadajočih del z zagotovilom ukusno modernega dela proti zmerni ceni. (647—33)

Ker sem pa večkrat odsoten zaradi dela, so stranke najljubše naprošene, naj v slučaju potrebe omenjena dela naročajo pri meni **pismenim** potom.

Slovensko-nemški Wolfov slovar
je izšel ves in velja broširon 11 gld. 50 kr., vezan v pol-
usnji 13 gld. 50 kr.

! Für Laibach !

(Künstler-Album) gld. 3, izdan v podporo po potresu
prizadetim prebivalcem kranjske dežele.

Mrak.

Za glasovir, dvoročno 30 kr., s poštnino 33 kr.
(1501—3) J. Giontini, knjigarna v Ljubljani.

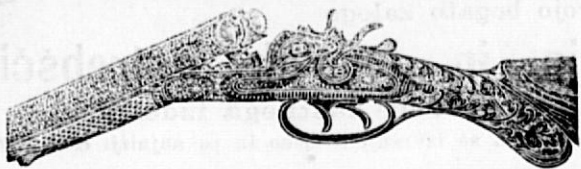
Novosti

bluzah in trikot-taljah
spodnjih kijklah
Echarpes svilnatih in volnenih
priporoča (1493—3)

v največji izberl

Alojzij Persché

Pred škofijo 22 poleg mestne hiše.

Ljudevit Borovnik (386—36)

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk
za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popol-
nim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in
dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici
in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Gostilna „Pri zlatem sodčku“.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem
se preselil s svojo gostilno „Pri zlatem
sodčku“ v g. Sirkovovo hišo

v Hrenove ulice št. 24.

Zahvaljujem se vsem p. n. gostom za do-
sedaj skazano mi naklonjenost ter se i nada-
lje priporočam istim v obilen obisk. Obljuba-
jem jim, da jih bodem postregel tudi nadalje
z dobrim pristnim vinom, svežim pivom
in ukusno jedjo.

Odličnim spoštovanjem

Jakob Milave

1482—3)

gostilničar.

Glavne zaloge

pristno ruskih peterburških
gumijevih galoš in čevljev za sneg
pri (1385—9)

J. S. Benediktu v Ljubljani.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(1504—2)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca

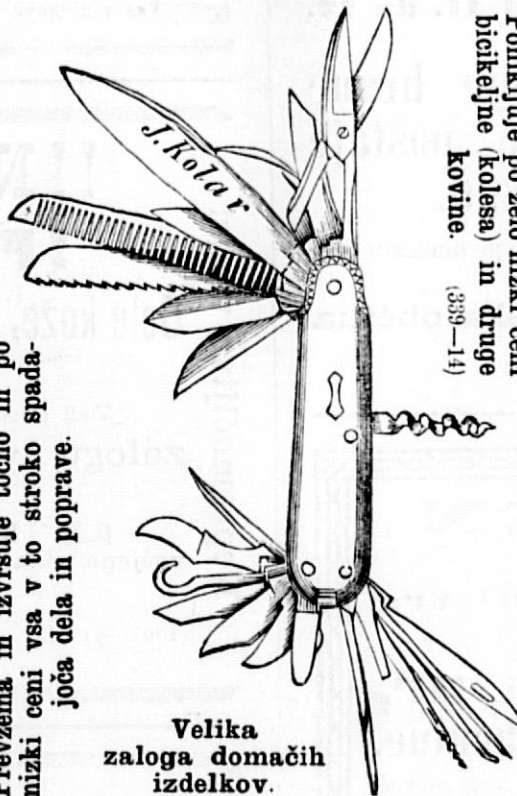
zobozdravnik A. Paichel

poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

JOS. KOLAR

izdelovalec kirurških instrumentov, nožev in orožja

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

Velika
zaloga domačih
izdelkov.

Prezema in izvršuje točno in po
nizki ceni vsa v to stroko spada-
joča dela in poprave.
Priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo bogato zalogo
najfinejših britev, žepnih in družih nožev,
škarij za krojače, šivilje in manufakturi-
ste ter vsakovrstnega vrtnarskega orodja.

Matevž Kemperle

sodar v Podnartu na Gorenjskem

prevzema vsake vrste dela, spadajoča v njegovo stroko,
izdeluje nove posode ter popravila stare. — Za
solidno in trpežno delo se jamči. (1120—7)

Na blagohotno uvaženje!
V gostilni „Pri roži“
v Židovskih ulicah št. 6

se boče pričelo

v nedeljo 24. novembra t. l.

točiti

Plzensko zimsko pivo

iz meščanske pivovarne, naravnost iz soda v
najizbornejši kvaliteti. (1524—1)

J. Klauer-jev

kemično čisti higijenični kranjski

likêr iz planinskih zelišč

vpilva v visoki meri osveževalno in oživajoč, če se kdo
neugodno, slabo in nevrčno počuti, pospešuje prebavlje-
nje in se priporoča kot vsakdanja dijetelna pijača.

Zajamčeno čisti izvleček je in se ne sme primerjati
z nobenim likêrjem, ker dobrode, no in zdravilno upliva
ter vse druge prekaša.

Ta jedini domači proizvod te vrste bi se moral
povsodi popolno ceniti in bi ne smel manjkati v nobeni
hiši, v nobeni restavraciji in v nobeni kavarni.

Pristnega prodaja

(1370—10)

J. Klauer v Ljubljani.

Zakonito zavarovan.

Pristno Brnsko sukneno blago
za jesen in zimo 1895.

Kupon 3-10 m dolg, za gl. 4.80 iz dobre
popolno obleko za go- gl. 6.— iz fine
spode (suknjo, hlače, gl. 7.75 iz finejše
telovnik) stane samo gl. 10.— iz najtjn.

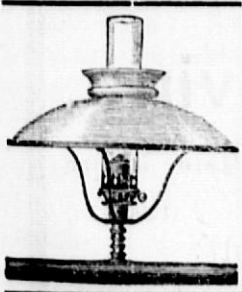
Blago za zimske suknje, za lovec, loden, blago
za suknje in hlače iz gredušane tkanine v naj-
lepši izbiri meter od 2 gld. 25 kr. navzgor in vse drugo
blago pošilja po povzetju kot poštena in solidna najboljše
znana tovarniška zaloga suknene blaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci zastoj in frankovano. — Jamči se za to, da
pošiljatev odgovarja vzorcem.

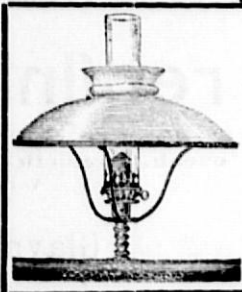
Na uvaženje! Slavno p. n. občinstvo se zlasti opo-
zarja, da je sukneno blago, če se direktno naroči,
znatno ceneje, nego če se po agentih naročuje. —
Tvrška Siegel-Imhof v Brnu pošilja vse blago po
pravi tovarniški cenah brez podražbe
vsled zasebne odjemnike toli oškodujočega sleparskega
„krojaškega popusta“. (1146—22)

Auer-jeva luč.

50%

**se prihrani
na plinu.**

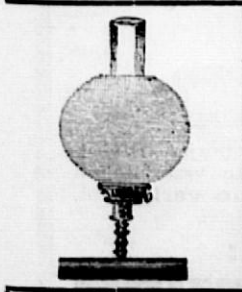
Auer-jeva luč.

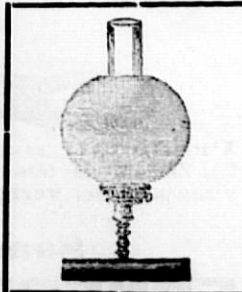
**Najcenejša,
najlepša,
najbolj
prijetna luč.**

Auer-jeva luč.

Cena svetilke 5 gld.
brez strešice in montaže.

Dobiva se (1442—4)

v plinovi tovarni.

Auer-jeva luč.

Objava.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani
razpisuje s tem

ponudbeno obravnavo
za leta 1896 in 1897 zaradi odpeljave
ekskrementov iz stranišč, kakor tudi
odpeljave smetij in tobačnih odpadkov
iz gnojne jame.

Zadnjih se na leto okoli 200 metriških centov nabere.

Ponudniki imajo svoje s kolekom od 50 kr. oprem-
ljene ponudbe v dvojnem zapečatenem kuvertu, katerih
zunanji naj ima naslov na urad, notranji pa napis: „Po-
nudba za odpeljavo fekalij, smetij in tobačnih odpadkov“

do 2. decembra 1895

v uradni pisarni c. kr. tobačne glavne tovarne uložiti.

Ponudbenikom je dano na prosto voljo za odpravo
fekalij zase in za odpeljavo smetij ter tobačnih odpadkov
zase oferirati.

Pogoji, kakó in kedaj naj se čistijo stranišča in gnojne
jame, se ob navadnih uradnih urah v tovarniški pisarni
upogledati morejo.

V Ljubljani, dné 21. novembra 1895.

(1536—1)

Swoboda.

Gostilna v najem.

V najlepšem in najprijetnejšem letovišču in toplih kranjske dežele, ob železnici ležeča, sloveča, dobra gostilna z vrhom in sobami za tuje se vsled rodbinskih razmer pod ugodnimi pogoji odda v najem.

Ponudbe pod naslovom „gostilna“ vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“.

Prodajam 800 hektolitrov letošnjega vina.

(1454-10)

Anton Gregorič

posojilnični tajnik in posestnik v Ptuj.

Vzprejemem spretnega

knjigovodjo.

Ponudbe naj se pošljejo pod naslovom: „Vinko Majdič, valjični mlin v Kranju“.

(1528)

Genik vin vipavske in istrske vinarske zadruge.

Pristnost zajamčena!

V skladišču v Šiški št. 9 nad 56 litrov.

V pivnici na Bregu št. 1:

hektoliter	liter
Vipavsko belo po gld. 22.—24.—	Vipavsko belo po 36—40 kr.
„ rudeče „ 17.—21.—	Vipavski cvicek „ 32 „
Vipavski cvicek „ 19.—	„ rizling „ 48 „
„ rizling „ 28.—	Vipavska kraljevina „ —
Istrski teran „ 17.—18.—	Istrski teran „ 32 „
Istrsko belo „ 22.—	Istrsko belo „ 40 „
Istrski refoškati „ 35.—	Istrski refoškati „ 50 „
„ refoško 100 ltr. „ „ 90.—	„ refoško, buteljka . . 1 gld. 20 „

Ker je pristnost vin itak v smislu zadr. pravil zajamčena, priporočati se zadrugi posebno v. č. duhovščini.

Razpošilja se vino tudi direktno.

(194—19)

Št. 33.865.

Razglas.

(1511—2)

V četrtek dne 5. decembra 1895 od 11. do 12. ure dopoldne se bode vršila pri tukajšnjem uradu

minuendo licitacija za preskrbovanje hrane in vožnje odgoncev pri odgonske postaje občini v Ljubljani za leto 1896.

K tej licitaciji se vabijo podvzetniki s pristavkom, da je udeležiteljem vložiti 50 gld. varščine.

Mestni magistrat kot odgonska-postajska občina v Ljubljani

dne 13. novembra 1895. leta.

FR. ČUDEN

urar

v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo največjo zalogo

vsakovrstnih švicarskih ur, uhanov, zlatnine in srebrnine.

Zaradi velike nesreče potresa ni sedaj nobene kupčije, torej prosim, kdor misli uro kupiti, naj jo sedaj naroči ali kupi. V ceniku postavljene cene so zdaj za 10% znižane — Priporočam se z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden.

urar v Ljubljani.

(540—34)

Ceniki se dobivajo zastoj in se tudi po pošti pošiljajo.

Mesto ravnatelja-namestnika

(1520—1)

z letno plačo 1500 gld., 10% doplačo za provizijo in druge sistemizovane potne troške se oddaje pri **zavarovalni zadrugi „Croatia“ v Zagrebu.** Zavod ima mirovinski zaklad, v katerem vsak uradnik po desetletnem službovanju pridobi pravico na pokojnino.

Prosilci za to mesto morajo izkazati, da so izkušeni in veščaki v poslih zavarovanja proti ognju in v dvostrukem knjigovodstvu; isto-tako da so zmožni hrvatskega jezika v govoru in pismu. Prošnje z izkazi sposobnosti naj se pošljejo do dne 20. decembra t. l. ravnateljstvu zavarovalne zadruge „Croatia“ v Zagrebu.

Jakob Zalaznik

slaščičarski in pekovski mojster

v Ljubljani, Stari trg št. 21

priporoča slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih

slaščičarskih izdelkov

primernih za

Miklavževa darila

kakor tudi štirikrat na dan sveže ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, posebno pa vsakovrstne

ptovice in pince.

(1462—3)

FRAN ŠEVČIK (1051-16)
puškar

v Ljubljani

Židovske ulice št. 3

priporoča

svojo bogato zalogo

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrese lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

!! Nepremočljivo usnje !!

! Prave ruske jufte !

Cele kože, valkane škornje iz jufte, čevlje in urbase po najnižji ceni.

Tudi priporočam gospodom trgovcem in čevljarjem svojo zalogo vseh vrst podplatov in gornjega usnja (Oberleder).

Ker je cena usnju poskočila, mi je le vsled večjega skladišča omogočeno po primernih cenah prodajati.

Tovarniška zaloga usnja
Julij Moises v Ljubljani.

(1397—6)

Karola Wolf-a
restitucijski fluid.

(Izveček iz izvrstnih gorskih zeljšč.)

Mnogo preskušeno osveževalno in okrepevalno sredstvo po težkih naporih, trajnih ježah itd. — Najbolje se je obneslo pri vseh vnanjih boleznih, kakor: protinu, revmatičnem otrpnenju, zvitju in pretegnjenju žil itd.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr.

Karola Wolf-a
redilni prašek za živino.

Preskušeno pri vseh domačih in koristnih živalih, kakor pri konjih, govedih, ovcah, praščih itd., če nečejo jesti, če slabo prebavljajo, izvrstno varovalno sredstvo proti kužnim boleznim.

Cena zavitku 45 kr.

(1224—18)

Glavna zaloga in jedini izdelovatelj:

Karol Wolf

lekarnar v Vipavi, na Kranjskem, via Postojina in Gorica.

Važno za gospodarstvo, tehniko in industrijo!
Amerikanska patentna jeklena veriga

nezvarjena

iz tvornice

Goeppinger & Co., Bela peč, Gorenjsko.

Unzerreissbar

Prednosti nasproti zvarjeni verigi: 1.) 2 1/2 krat večja lomoporna trdnost. 2.) Zmanjšanje teže. 3.) Absolutna varnost. — Izdelujejo se vsake vrste dolgih verig po meri: verige za krave, konje, pse, za ojesa, prane verige itd. od 18 do 65 mm debelosti.

Samoprodaja za Kranjsko:

ERNEST HAMMERSCHMIDT

Ljubljana, Križevniški trg.

(1152—12)

Wietersdorfska tovarna za Portland in Roman cement

F. Knoch-a & Comp. v Celovcu

priporoča svoje izdelke v znatno večji trgoptorni in lomoporni trdnosti, nego to predpisujejo določila društva avstrijskih inženirjev in arhitektov za dobre kvalitete.

Zaloga in zastop za Kranjsko: Fr. Seunig & Comp. v Ljubljani, Marijin trg št. 2.

Svedoče in ponudbe zastop in poštne prosto.

(402-29)

Fran Burger, mizar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 21
se priporoča č. občinstvu za naročila v izvrševanje najnavadnejih in najfinih

pohištvenih in stavbinskih, v mizar-sko stroko spadajočih del.

Tudi imam v zalogi več pohištva in izdelujem najlepše lesene strope in stene (lamberije). Delo solidno in po nizki ceni. Za dela, naročena dovolj zgodaj, tudi jamčim. Naročila izvršujem ali po predloženih mi ali pa odbranih lastnih vzorcih po vseh slogih. (220-39)

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrno gld. 6'60, in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavčnih žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-čase za potklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6'60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40— ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrni brez zadržka znesek in naj nikor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli te krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot

prekrasno Božično in novoletno darilo
kakor tudi kot ženitno darilo in za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi združenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveleček iz pohvalnih pisem:

Olomuc 1. maja 1892. S pošiljateljico sem izredno zadovoljen, prekosila je za mnogo moja pričakovanja.

Stotnik Cz. krajno poveljništvo.

Ljubljana. S prejeto pošiljateljico sem nad vse pričakovanje jako zadovoljen ter bodem Vašo jako lepo robo povsod najbolje priporočal.

(1466-2) Ivan Lušin, c. kr. obl. avt. zemljemerca.

J. Kunčič

priporoča p. n. občinstvu svojo

izdelovalnico soda-vode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 5

(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opomojo, da rabi vodo iz mest-

nega vodovoda, a v svoji

filijali v Lescah

rabi vodo iz tekočega studenca

nad cesto proti Bledu. (117-33)

Zunanja naročila izvrše se točno.

Izdelovanje perila

Na debelo! za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prezema se opreme za novorojenke.
Centri v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku
se na zahtevanje poštnine prosto pošiljajo.

Prezema se opreme za novorojenke.
Centri v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku
se na zahtevanje poštnine prosto pošiljajo.

Srajce za gospode
bel tifon, gladka prsa, brez
zavratnika, brez manšet,
27 vrst,
1 komad po gld. 1-10 do 2-70
6 komad. „ 6-25 „ 15-—

Srajce za dečke
v 4 velikostih, kakor zgoraj
1 komad po gld. 1-— do 1-40
6 komad. „ 5-75 „ 7-75

Spodnje hlače (gate)
za gospode 6 kakovostij
1 kom. po gld. — do 1-40
6 kom. „ 4-50 „ 7-50

12 ovratnikov
gld. 1-80 do gld. 2-20.
12 parov manšet
od gld. 3-80 do 4-60.
12 komadov
predsrajčnikov,
od gld. 3-25 do 5-—

Cena in blago brez konkurence!
Ustanovljeno leta 1870.
(316-36)

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči trdka

C. J. Hamann v Ljubljani

zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uni-
formovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Odlikovan na svetovni razstavi
(1891) v Čikagi s svetinjo. (52)

UBERALL VORRATHIG. 17 MEDAILLEN

FEINSTE QUALITÄT

CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SCHWEIZ)
CACAO

MASSIGE PREISE

LEICHTLOSLICHER CACAO

Pri generalnem zastopu banke „Slavije“ v Ljubljani

razpisana je služba

(1507-1)

nadzornika za življenski oddelek.

Ponudbe, katerim je pridejati dosednji curriculum vitae, vlagajo naj se do konca tekočega leta.

Špecerijska trgovina.

V nekem trgu se daje špecerijska trgovina, s katero je združena tobačna trafika in prodaja žganja in moke, do due 1. decembra zaradi rodbinskih razmer v našem.

Tudi je na prodaj istotam hiša.

Kje? pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(1531-1)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti polnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskinic na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride steparijam v okom, zahtevaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko. Pri neozdravljivih polt-nih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano. Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kraje.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužijo, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino polt; boraksovo milo za prišče; karbolsko milo za ugaljenje polti pri pikah vsled koz in kot razkužujoča mila: Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toletto, Bergerjevo milo za nežno otročje dobo (25 kr.); ihtyolovo milo proti rudečici obraza; milo za pege v obrazu jako učinkujoče; taninsko milo za potne noge in proti izpadanju las; zobno milo, najboljšo sredstvo za čiščenje zob. Gledé vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v brošurici. Zahtevajte vedno Bergerjeva mila, ker je mnogo ničvrednih imitacij. (320-17)

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda in U. pl. Trnkóczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

M. JOSS & LÖWENSTEIN

tvornica perila, Praga, VII.

opozarjata kupujoče p. n. občinstvo na to, da naj zahteva pri kupovanju ovratnikov za srajce, manšet in sraje vselej le zakonito zaščiteno znamko (lev). Naše perilo se dobiva le v najboljših trgovinah modne robe za gospode in v trgovinah s platnom tu- in inozemstva in se pri nas ne prodaja na drobno.

Ob enem priporočava naše najnovejše

patentovane ovratnike za srajce

ki imajo tolike prednosti v sebi, da vse osebe, zlasti gospodje, ki so zelo debeli, ne bodo nosili drugih ovratnikov, čim poskusijo jedenkrat ta naš proizvod.

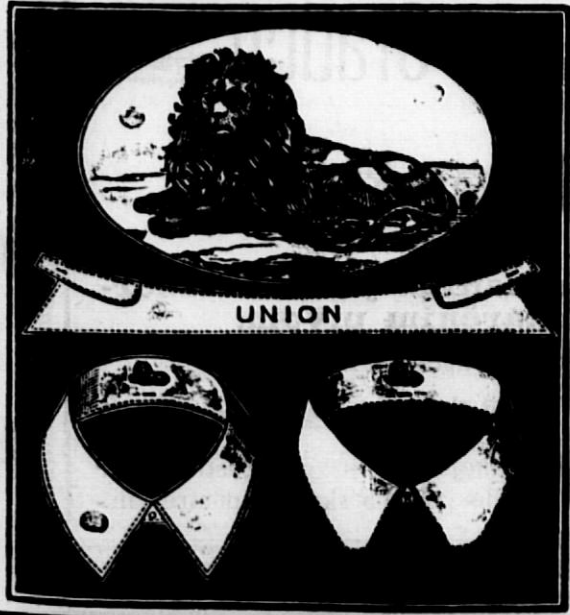
(802-8)

Patentovani ovratnik

se prilega vsaki srajci, tudi ko bi ista ne bila narejena po meri, se lahko ugadi, obdrzuje vedno svojo prvotno obliko in je valed svoje gladke površine mnogo trpežnej, nego vsi drugi ovratniki.

C. kr. avstr. patent št. 66.666.
Kralj. ogerski patent št. 1799.

Angleški patent št. 19.700.
R. E. G. M. Nr. 19.352.

Domača tvrdka!

Tesarski obrt IVAN ZAKOTNIK

Domača tvrdka!

tesarski mojster in zapriseženi izvedenec c. kr. deželne sodnije

v Ljubljani, Nove ulice št. 5

(1474-4)

se priporoča v vsa tesarska stavbinska dela. — Cene so povsem trpežnemu delu primerno nizke.

Lekarna Trnkóczy
poleg mestne hiše
v Ljubljani.

Priznanje.

Gosp. **Ubaldu pl. Trnkóczy**-ja, lekarju v Ljubljani.
Vaš „hmelno sladni čaj“ se je prav dobro obnesel, prosim torej, da mi pošljete še 5 zavojev.
Na Bledu, dne 2. januarja 18-8.

Dr. Ferd. Zeissler,
topliški zdravnik.

Hmelno-sladni čaj, 1 zavoje 20 kr., 14 zavojev 2 gld. 25 kr.
Doktorja Trnkóczy-ja kri čistilni čaj, 50 in 30 kr.
Doktorja Trnkóczy-ja mazilo za ozeblino, 1 lonček 40 kr.

Pomada za rast las, 1 lonček 60 kr.
Doktorja Trnkóczy-ja prašek zoper kašelj in za prsi, 1 škatljica 30 kr.

Mazilo zoper pege, 1 lonček 50 kr.
Doktorja Trnkóczy-ja jedilni prašek, 1 škatl. 58 kr.
Doktorja Trnkóczy-ja obliž za turiste in za kurja očesa, komad 50 kr.

Doktorja Trnkóczy-ja domače ali mazilo za rane, 1 škatljica 20 kr.

Trnkóczy-jeva ustna voda, 1 steklenica 50 kr.

Trnkóczy-jev zobni prašek, 1 škatljica 30 kr.

Pariška štupa za dame, roza in bela, à 30 in 40 kr.

Homeopatična zdravila.

Poleg tega

vsakovrstne medicinično-farmaceutične preparate, specialitete itd., dijetetična sredstva, medicinična mila, parfumerije itd., katere priporočajo in razpošiljajo na vse strani

lekarske firme:

Ubaldu pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.
Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.
Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.
Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josefstadt.
Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Razpošilja se s prvo pošto. — Dovoljuje se radovoljno znižane cene.

Naznanilo in svarilo.

Naznanjam s tem, da je moj popotnik gospod **Alojzij Eržen** z današnjim dnem iz moje službe odpuščen in nima nobene pravice več za mene sklepati kupčije.

Posebno poudarjam pa, da ni imel nikdar pravice sprejemati denarje in ne pripoznam taceh plačil.

Fran Detter

prva in najstarejša kranjska zaloga šivalnih in kmetijskih strojev

v Ljubljani, Stari trg št. 1.

(1523-2)

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

F. Cassermann

(298-40)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši faconi in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzensko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni zalagatelj c. kr. uniformsko blagajnice drž. železnice uradnikov.

Razprodaja vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti svoja skladišča v **Frančiškanskih ulicah št. 12 in na Sv. Jakoba trgu št. 9** in mi v zvezi vsemu prizadevanju ni mogoče, najti drugih pripravnih prostorov, in ker sem blago iz jednega skladišča spravil v tako slabo drvarnico, da utegne isto v jesenskem deževnem vremenu izgubiti gotovo vso svojo vrednost, sem prisiljen, nekaj svojega blaga

pod kupno ceno

razprodati in vabim slavno p. n. občinstvo k prav mnogobrojnemu obiskovanju z zagotovilom, da ne bode nikomur žal, da je porabil to ugodno priliko za kupovanje, ker gotovo nikdar več ne doboje tako cenenega blaga.

M. PAKIČ

trgovec z lesno robo, košarami, sili in rešetki, žimo in halugo

v Ljubljani, v Šolskem drevoredu.

P. n. Osobito si usojam opozarjati na svojo od svojih delalcev predeno

garantirano pristno žimo

katero kupujem neobdelano v Bosni, Ogerski, Štirski in Kranjski in jo dam potem presti, torej jo gotovo lahko oddam po najnižji ceni; istotako na

Crin d' Afrique (haluga ali morska trava)

za katero robo sem od **Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique** v Alžirji glasom sklepnega pisma z dne 15. septembra 1894. l. prevzel samoprodajo za Ljubljano in Kranjsko.

Istotako priporočam svojo veliko zalogo finih košar za kupovanje na trgu, košarice za potovanja, žičnih tkanin, pletenin za ograjenje vrtov, lesnih preprog, cekerjev za šolo in gospodinjstvo, nožnih preprog, slamnatih in kokosovih i. t. d.

P. n. vsanjam naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez daljnih stroškov dostavljajo na kolodvor k dotičnemu vlakcu.

(847-13)

Naznanilo.

Usojam se naznaniti najuljudneje, da je

Steinfeldska pivovarna bratje Reininghaus v Gradcu

prevzela v najem ledeniške kleti in starorenomirano gostilno gospoda

Maksa Brunerja v Novem Mestu

in da bodem odprl gostilniške prostore **dne 16. novembra.**

Potrudil se bodem kot zastopnik imenovane pivovarne najbolje zadovoljiti p. n. goste z **okusnimi jedili in izbornimi vini**, posebno s pristnimi dolenjskimi vrstami, in z **najboljšim Steinfeldskim marčnim pivom.**

Za mnogobrojni obisk se priporoča

z odličnim spoštovanjem

(1471-2)

R. Wellmann.

NB. Zaloga piva pivovarne Reininghaus je v isti hiši in se najuljudneje vabijo gg. gostilničarji za odjem občežnanega, izbornega **marčnega** in **uležanega piva** v sodih z zagotovilom, da bodo izredno skrbno postreženi.